

GRUPA KAPITAŁOWA

FERRO S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2018 R.
PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI
STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ,
KTÓRE ZOSTAŁY ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ

Spis treści

	Strona
Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	3
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy
kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych
całkowitych dochodów za rok kończący się 31 grudnia

	Nota	2018	2017
Przychody ze sprzedaży	5	405 570,7	364 679,3
Pozostałe przychody	6	1 889,4	2 402,9
Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów		(201 565,3)	(183 815,7)
Zużycie materiałów i energii		(71 038,7)	(64 266,5)
Wynagrodzenia oraz świadczenia pracownicze	8	(42 000,4)	(36 465,6)
Amortyzacja	11, 12	(3 726,8)	(3 881,4)
Pozostałe koszty	7	(35 571,1)	(30 905,4)
Zysk na działalności operacyjnej		53 557,8	47 747,6
Przychody finansowe	9	4,5	2 920,5
Koszty finansowe, w tym:	9	(6 740,2)	(10 136,9)
<i>Odsetki od zobowiązań/ rezerw podatkowych</i>	20	(873,6)	(7 952,9)
Koszty finansowe netto		(6 735,7)	(7 216,4)
Zysk przed opodatkowaniem		46 822,1	40 531,2
Podatek dochodowy	10	(9 112,7)	(29 467,2)
Zysk netto za rok obrotowy		37 709,4	11 064,0
Zysk netto przypadający na:			
Właścicieli jednostki dominującej		37 709,1	11 062,9
Udziały niekontrolujące		0,3	1,1
Zysk netto za rok obrotowy		37 709,4	11 064,0
Inne całkowite dochody			
• które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków			
Różnice kursowe z przeliczenia dotyczące jednostek działających za granicą		4 829,9	(929,0)
Inne całkowite dochody netto za rok obrotowy		4 829,9	(929,0)
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		42 539,3	10 135,0
Całkowite dochody ogółem przypadające na:			
Właścicieli jednostki dominującej		42 539,0	10 133,9
Udziały niekontrolujące		0,3	1,1
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		42 539,3	10 135,0
Podstawowy zysk netto przypadający na jedną akcję w złotych	17	1,78	0,52
Rozwodniony zysk netto przypadający na jedną akcję w złotych	17	1,78	0,52

Informacje objaśniające zawarte na stronach od 8 do 53 są integralną częścią niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy
kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia

	Nota	2018	2017
Aktywa			
Aktywa trwale			
Rzeczowe aktywa trwale	11	35 118,7	30 474,4
Wartości niematerialne	12	161 072,5	156 350,4
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	1 004,7	955,8
Aktywa trwale razem		197 195,9	187 780,6
Aktywa obrotowe			
Zapasy	14	119 021,9	106 698,4
Aktywa z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów		852,5	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		7,1	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	15	56 243,9	51 757,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16	17 553,7	18 944,4
Aktywa obrotowe razem		193 679,1	177 400,5
Aktywa razem		390 875,0	365 181,1
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	17	21 242,7	21 242,7
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		82 374,0	84 863,8
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą		2 470,9	(2 359,0)
Zyski zatrzymane		127 109,5	94 564,2
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		233 197,1	198 311,7
Udziały niekontrolujące		3,9	3,6
Kapitał własny razem		233 201,0	198 315,3
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	18	30 352,3	36 614,0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19	563,1	346,5
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	8 117,9	7 886,5
Zobowiązania długoterminowe razem		39 033,3	44 847,0
Kredyty w rachunku bieżącym	18	33 159,9	7 803,9
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	18	45 620,7	22 097,9
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19	3 032,9	2 288,4
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		2 167,2	2 929,4
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wraz z odsetkami	20	-	27 207,5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	21	33 531,6	59 691,7
Zobowiązania z tytułu zwrotu zapłaty		1 128,4	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem		118 640,7	122 018,8
Zobowiązania razem		157 674,0	166 865,8
Pasywa razem		390 875,0	365 181,1

Informacje objaśniające zawarte na stronach od 8 do 53 są integralną częścią niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok kończący się 31 grudnia

	Nota	2018	2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		46 822,1	40 531,2
<i>Korekty</i>			
Amortyzacja		3 726,8	3 881,4
Zysk ze sprzedaży wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych		(57,4)	(111,9)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości zapasów i należności z tytułu dostaw i usług		1 315,1	204,6
Koszt odsetek i dywidendy, netto		2 348,9	1 695,4
Zmiana stanu zapasów		(13 585,7)	(6 160,4)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		(4 757,8)	(7 953,8)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		(26 325,2)	22 274,2
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		961,1	392,8
Odsetki od zobowiązań/ rezerw podatkowych		873,6	7 952,9
Zmiana stanu aktywów z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów		(852,5)	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu zwrotu zapłaty		1 128,4	-
Inne korekty		1 075,7	(787,7)
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej		12 673,1	61 918,7
Bieżący podatek dochodowy zapłacony		(9 699,5)	-
Podatek dochodowy dotyczący roku 2012 - zapłacony	21	(19 254,6)	-
Odsetki od zaległości podatkowej	21	(8 826,5)	(8 687,0)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(25 107,5)	53 231,7
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych		160,4	128,1
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(7 239,1)	(4 380,2)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 078,7)	(4 252,1)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		84 380,0	74 841,0
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(905,4)	(418,9)
Spłata kredytów i pożyczek		(68 441,3)	(74 511,0)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(7 434,9)	(25 491,2)
Odsetki zapłacone		(2 348,9)	(1 695,4)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		5 249,5	(27 275,5)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(26 936,5)	21 704,1
<i>w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych</i>		189,8	176,8
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów według sprawozdania z sytuacji finansowej		(26 746,7)	21 880,9
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na początek okresu		11 140,5	(10 740,4)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na koniec okresu	16	(15 606,2)	11 140,5
<i>w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>		-	-

Informacje objaśniające zawarte na stronach od 8 do 53 są integralną częścią niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy
kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
za rok kończący się 31 grudnia

Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej							
	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane	Suma	Udziały niekontro- -lujące	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017 r. dane zatwierdzone	21 242,7	84 863,8	(2 359,0)	94 564,2	198 311,7	3,6	198 315,3
<i>Wpływ wdrożenia MSSF 9</i>	-	-	-	(218,7)	(218,7)	-	(218,7)
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r. dane przekształcone	21 242,7	84 863,8	(2 359,0)	94 345,5	198 093,0	3,6	198 096,6
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy							
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	(2 489,8)	-	2 489,8	-	-	-
Zysk netto za okres	-	-	-	37 709,1	37 709,1	0,3	37 709,4
Inne całkowite dochody netto za okres:	-	-	4 829,9	-	4 829,9	-	4 829,9
- różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	-	-	4 829,9	-	4 829,9	-	4 829,9
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	(2 489,8)	4 829,9	40 045,7	42 539,0	0,3	42 539,3
Transakcje z właścicielami jednostki dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym							
Wyplata dywidendy	-	-	-	(7 434,9)	(7 434,9)	-	(7 434,9)
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	-	-	-	(7 434,9)	(7 434,9)	-	(7 434,9)
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018 r.	21 242,7	82 374,0	2 470,9	127 109,5	233 197,1	3,9	233 201,0

Informacje objaśniające zawarte na stronach od 8 do 53 są integralną częścią
niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy
kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej									
	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	Akcje własne	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Suma	Udziały niekontro- lujące	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017 r.	21 242,7	84 863,8	(1 430,0)	-	-	108 992,5	213 669,0	2,5	213 671,5
<i>Całkowite dochody za okres sprawozdawczy</i>									
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	11 062,9	11 062,9	1,1	11 064,0
<i>Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy</i>									
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	-	-	(929,0)	-	-	-	(929,0)	-	(929,0)
<i>Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy</i>	-	-	(929,0)	-	-	11 062,9	10 133,9	1,1	10 135,0
<i>Transakcje z właścicielami jednostki dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym</i>									
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(25 491,2)	(25 491,2)	-	(25 491,2)
<i>Dopłaty od i wypłaty do właścicieli</i>	-	-	-	-	-	(25 491,2)	(25 491,2)	-	(25 491,2)
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017 r.	21 242,7	84 863,8	(2 359,0)	-	-	94 564,2	198 311,7	3,6	198 315,3

Informacje objaśniające zawarte na stronach od 8 do 53 są integralną częścią
niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

1. Podstawowe dane o Grupie

FERRO S.A. (zwana dalej „Spółką” lub „Jednostką Dominującą”) jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce pod nr KRS 0000289768. Siedziba Spółki mieści się w Skawinie, ul. Przemysłowa 7.

W dniu 1 października 2007 r., postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy KRS wykreślono dotychczasową spółkę – Ferro Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zastępując ją spółką z nową formą prawną – FERRO Spółka Akcyjna.

Jednostka Dominująca została założona zgodnie ze statutem Spółki z dnia 11 września 2007 r. na czas nieokreślony.

Przedmiotem działalności Jednostki Dominującej jest sprzedaż armatury sanitarnej, instalacyjnej, sprzętu wyposażenia hydraulicznego, grzewczego i klimatyzacji.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok kończący się 31 grudnia 2018 r. obejmuje sprawozdania finansowe Spółki oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą” lub „Grupą Kapitałową”).

Jednostką Dominującą najwyższego szczebla jest FERRO S.A.

Poza Spółką w skład Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 r. wchodziły następujące podmioty:

Nazwa spółki	Siedziba	Zakres podstawowej działalności jednostki	Udział w kapitale / liczbie głosów	Data objęcia kontroli/ nabycia Metoda konsolidacji
FERRO International Sp. z o.o.	Skawina, Polska	Spółka przeznaczona do dystrybucji produktów Grupy na eksport	99,50%	2004 r. metoda pełna
NOVASERVIS spol. s.r.o.	Brno, Czechy	Spółka zajmuje się sprzedażą i produkcją armatury i wyposażenia sanitarnego	100,00%	2011 r. metoda pełna
NOVASERVIS FERRO Group SRL	Cluj - Napoca, Rumunia	Spółka przeznaczona do dystrybucji produktów Grupy na terenie Rumunii	100,00%	2011 r. metoda pełna
Novaservis FERRO SK s.r.o.	Senica, Słowacja	Spółka przeznaczona do dystrybucji produktów Grupy na terenie Słowacji	100,00%	2013 r. metoda pełna
FERRO Hungary Kft. (poprzednio: Novaservis FERRO Hungary Kft.)	Budapeszt, Węgry	Spółka przeznaczona do dystrybucji produktów Grupy na terenie Węgier	100,00%	2014 r. metoda pełna
Novaservis FERRO Bulgaria Ltd.	Płowdiw, Bułgaria	Spółka przeznaczona do dystrybucji produktów Grupy na terenie Bułgarii	100,00%	2015 r. metoda pełna

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

a) Oświadczenie zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok kończący się 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 29 marca 2019 r.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) poza Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami oraz Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej

Pewne nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują lub będą obowiązywać dla okresów sprawozdawczych kończących się po 31 grudnia 2018 roku, nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

sprawozdania finansowego. Jednakże oczekuje się, iż żadne z nich nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy za wyjątkiem MSSF 16 Leasing oraz KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego.

MSSF 16 Leasing, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2019, zastępuje MSR 17 Leasing oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym i wprowadza większość umów leasingu do sprawozdania z sytuacji finansowej.

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest, lub zawiera w sobie, leasing jeśli w zamian za wynagrodzenie przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres. Dla takich umów nowy model wymaga ujęcia u leasingobiorców aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Prawa do użytkowania podlegają amortyzacji, natomiast od zobowiązania nalicza się odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne.

Nowy standard przewiduje kilka wyłączeń o ograniczonej możliwości zastosowania, między innymi:

- dla umów leasingu o okresie poniżej 12 miesięcy bez opcji wykupu, oraz
- dla umów leasingu dotyczących składnika aktywów o niskiej wartości.

Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.

W momencie początkowego zastosowania wpływ Standardu będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów leasingu, których jednostka będzie stroną. Z obecnych analiz wpływu Standardu na sprawozdanie finansowe Grupy wynika, że zastosowanie nowego standardu na dzień 31 grudnia 2018 roku spowodowałoby zwiększenie sumy bilansowej wynikającej z ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dodatkowego prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu w wysokości 1 182,9 tys. zł.

KIMSF 23 Niepewność Związana z Ujęciem Podatku Dochodowego, który będzie obowiązujący dla sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się od 1 stycznia 2019 roku, wyjaśnia ujęcie podatku dochodowego, w przypadku gdy zastosowane podejście nie zostało jeszcze zaakceptowane przez organy podatkowe, oraz ma na celu zwiększenie przejrzystości. Kluczową z punktu widzenia KIMSF 23 kwestią jest ocena prawdopodobieństwa zaakceptowania wybranego ujęcia podatkowego przez organy podatkowe. W przypadku jeśli jest prawdopodobne, że organy podatkowe zaakceptują ujęcie podatkowe, co do którego występuje niepewność, to należy ująć podatki w sprawozdaniu finansowym spójnie z zeznaniami podatkowymi bez odzwierciedlenia niepewności w ujęciu podatku bieżącego oraz odroczonego. W przeciwnym wypadku podstawę opodatkowania (lub stratę podatkową), wartości podatkowe oraz niewykorzystane straty podatkowe należy ująć w kwocie, która w najlepszy sposób odzwierciedli rozstrzygnięcie niepewności, przy wykorzystaniu jednego najbardziej prawdopodobnego wyniku bądź wartości oczekiwanej (sumy ważonych prawdopodobieństwem możliwych rozwiązań). Jednostka musi założyć, że organy podatkowe dokonają weryfikacji niepewnego ujęcia podatkowego oraz mają pełną wiedzę o tym zagadnieniu.

Z analiz wpływu Interpretacji na sprawozdanie finansowe Grupy wynika, że zastosowanie nowych regulacji w odniesieniu do danych za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r. spowodowałoby, że aktywo warunkowe wynikające z zapłaty w 2017 r. dodatkowego zobowiązania podatkowego za 2014 r., opisane w notce 25 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie byłoby już traktowane jako pozabilansowe aktywo warunkowe, ale zostałoby ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy jako należność.

b) Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty polski jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

c) Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości księgowej netto aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Kluczowe osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego pozostały niezmienione w stosunku do osądów i szacunków przyjętych przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r., za wyjątkiem osądów i szacunków wynikających z zastosowania nowych MSSF UE opisanych w nocie 4.

Osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd przy zastosowaniu MSSF UE, które mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w notach 4, 12, 14, 15, 19, 20 i 25.

d) Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę.

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym z wyjątkiem zasad, które zostały wprowadzone w wyniku zastosowania z dniem 1 stycznia 2018 roku nowych standardów MSSF *9 Instrumenty finansowe* („MSSF 9”) oraz MSSF *15 Przychody z umów z klientami* (MSSF 15).

Wpływ nowych standardów na stosowane przez Grupę zasady (polityki) rachunkowości opisano w nocie 4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

a) Zasady konsolidacji

(i) Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Kontrola ma miejsce wtedy, gdy Jednostka Dominująca posiada zdolność kierowania bezpośrednio lub pośrednio polityką finansową i operacyjną danej jednostki, w celu uzyskiwania korzyści płynących z jej działalności. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień sprawozdawczy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji.

Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.

(ii) Jednostki współzależne

Jednostki współzależne są to jednostki, nad których działalnością na skutek uzgodnień umownych Grupa sprawuje współkontrolę. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w aktywach netto jednostek współzależnych ujmowany metodą praw własności, od momentu uzyskania współkontroli do momentu jej wygaśnięcia. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej lub współzależnej, wartość bilansowa jest wyceniona po wartości „zero”. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej lub współzależnej.

(iii) Procedury konsolidacyjne

W celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie na dzień nabycia wartości księgowej inwestycji Jednostki Dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi Jednostki Dominującej,
- określenie udziałów niesprawujących kontroli w kapitale własnym jednostek zależnych oraz w wyniku finansowym konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- wyłączenie rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków powstałych na transakcjach w obrębie Grupy,
- wyłączenie niezrealizowanych strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości,
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

(iv) Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną. Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o:

- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o
- wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przyjętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazjnym nabyciu jest ujmowany w sprawozdaniu z zysków lub strat bieżącego okresu na dzień przejścia w pozycji pozostałe przychody operacyjne.

Wartość godziwa przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa klasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

b) Waluty obce

(i) Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej jednostki przy zastosowaniu kursu wymiany waluty obcej, obowiązujący na dzień zawarcia transakcji. Rozchód środków pieniężnych w walucie obcej wyceniany jest metodą FIFO. Przy zakupie środków pieniężnych w walucie obcej stosuje się kurs zawarcia transakcji.

Pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej są przeliczane na dzień sprawozdawczy według średniego kursu NBP dla danej waluty obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

(ii) Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty dotyczące wartości godziwej dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

Przychody i koszty jednostek działających za granicą są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień transakcji. Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako „Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą” w kapitałach. W sytuacji, gdy kontrola lub znaczący wpływ nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest przeklasyfikowywana do zysku lub straty bieżącego okresu.

c) Instrumenty finansowe

(i) Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Inne niż pochodne instrumenty finansowe obejmują inwestycje kapitałowe, dłużne papiery wartościowe, należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania.

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne są ujmowane początkowo według wartości godziwej powiększonej - za wyjątkiem inwestycji wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy - o bezpośrednie koszty związane z nabyciem (poza wyjątkami opisanymi poniżej).

Instrument finansowy jest ujmowany, jeśli Grupa staje się stroną umowy danego instrumentu finansowego. Aktywa finansowe zostają wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeśli wynikające z umowy prawa Grupy do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasną lub jeśli Grupa przeniesie aktywa finansowe nie zachowując nad nimi (lub związanymi zeń ryzykami i korzyściami) kontroli. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży składnika aktywów finansowych są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, tj. w dniu, w którym Grupa zobowiąże się do kupna lub sprzedaży aktywa. Zobowiązania finansowe przestają być wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeśli zobowiązania te wygasną (to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś).

MSSF 9 Instrumenty finansowe, mający zastosowanie od 1 stycznia 2018 r. eliminuje dotychczasową klasyfikację aktywów finansowych i zastępuje ją nową klasyfikacją, obejmującą:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:

- aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz
- jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

W sytuacji, gdy powyższe warunki nie są spełnione (jak to ma miejsce na przykład w przypadku instrumentów kapitałowych innych jednostek), składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej.

Do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie zaliczane są przede wszystkim instrumenty dłużne, które nie są utrzymywane w celu generowania korzyści z tytułu ich sprzedaży, a przepływy pieniężne z ich tytułu można ustalić stosunkowo łatwy sposób.

Grupa jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje w szczególności środki pieniężne i ich ekwiwalenty, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych dodatkowo o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, stanowiące integralną część systemu zarządzania środkami pieniężnymi Grupy.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja w instrumenty kapitałowe wyceniana według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są wyznaczone do obrotu lub zostaną do takich zaliczone przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe są zaliczane do wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli Grupa aktywnie zarządza takimi inwestycjami i podejmuje decyzje odnośnie kupna i sprzedaży na podstawie ich wartości godziwej. Koszty transakcyjne związane z inwestycją zostają ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu w dacie poniesienia.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku bieżącego okresu, za wyjątkiem aktywów utrzymywanych w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów zarówno

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

w celu uzyskania przepływów pieniężnych z kontraktów jak i ich sprzedaż – dla tych aktywów zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez całkowite dochody

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody jeżeli spełnione są dwa warunki:

- są utrzymywane w wyniku przyjętego modelu zarządzania aktywami finansowymi, którego cel może być osiągnięty albo w drodze generowania przepływów pieniężnych wynikających z zawartych umów albo poprzez sprzedaż aktywów finansowych,
- przepływy pieniężne z nimi związane, zgodnie z warunkami umownymi, następują w określonych terminach i stanowią wyłącznie płatności z tytułu spłaty kwoty głównej oraz odsetek od niespłaconej kwoty głównej.

Ponadto w przypadku, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu, MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takiego instrumentu finansowego, w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wyboru takiego Grupa dokonuje dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach w związku z powyższą wyceną nie są w późniejszych okresach przekwalifikowane do wyniku bieżącego okresu.

Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy była prezentowana w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej jest ujmowana w wyniku bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało ze zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowych, cała zmiana wartości godziwej będzie ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grupa jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych, pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych dłużnych instrumentów finansowych.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi

Wyemitowane instrumenty dłużne oraz zobowiązania podporządkowane są ujmowane w księgach rachunkowych Grupy na dzień ich powstania. Wszystkie pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, są początkowo ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w którym Grupa staje się stroną zobowiązującej umowy do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Kredyty w rachunku bieżącym, które muszą zostać spłacone na żądanie banku i stanowią element zarządzania gotówką Grupy, są zaliczone do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sporządzenia jednostkowego sprawozdania z przepływów środków pieniężnych.

Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

(ii) Pochodne instrumenty finansowe

Wbudowane instrumenty pochodne są wydzielane z kontraktu bazowego i wykazywane oddzielnie, jeśli cechy ekonomiczne i ryzyka kontraktu bazowego i wbudowanego instrumentu pochodnego nie są blisko powiązane, oddzielny instrument o tych samych warunkach, co wbudowany instrument pochodny odpowiadałby definicji instrumentu pochodnego i złożony instrument nie jest wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane początkowo w wartości godziwej; przynależne koszty transakcji są ujmowane w wyniku finansowym w momencie poniesienia. Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia pochodne instrumenty finansowe w wartości godziwej, zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmują się w podany poniżej sposób.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Pozostałe instrumenty pochodne nieprzeznaczone do obrotu

Gdy instrument pochodny nie został wyznaczony jako instrument zabezpieczający, wszelkie zmiany jego wartości godziwej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

d) Kapitał własny

Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmują się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje pomniejszają wartość kapitału.

Akcje uprzywilejowane

Akcje uprzywilejowane są ujmowane w kapitale własnym, jeśli nie podlegają umorzeniu lub podlegają umorzeniu wyłącznie na wniosek Spółki, a wypłata dywidendy z tych akcji jest nieobowiązkowa. Wypłaty dywidend wpływają bezpośrednio na wartość kapitału.

Akcje uprzywilejowane są ujmowane jako zobowiązania, jeśli podlegają umorzeniu na określoną datę lub na wniosek posiadacza akcji lub jeśli wypłata dywidend jest obligatoryjna. Wypłacone dywidendy są ujmowane jako koszty odsetek w wyniku finansowym.

Zakup akcji własnych

W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi przeprowadzenia transakcji, wykazywana jest jako pomniejszenie kapitału własnego. Zakupione akcje własne wykazywane są jako odrębna pozycja kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

e) Rzeczowe aktywa trwałe

(i) Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Grupa dokonuje początkowej wyceny rzeczowych aktywów trwałych według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Pozycje rzeczowych aktywów trwałych, które zostały przeszacowane do wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2005 r., czyli dzień zastosowania po raz pierwszy przez Grupę MSSF UE, są wyceniane w oparciu o koszt założony, który stanowi wartość godziwą na dzień dokonania przeszacowania.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są po koszcie obejmującym cenę nabycia oraz koszty pozwalające się bezpośrednio przyporządkować, poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania. Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zob. pkt. 3i). Koszty bieżącego utrzymania środka trwałego, konserwacje, naprawy, remonty i okresowe przeglądy zaliczane są na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa Kapitałowa aktywuje koszty finansowania zewnętrznego, jeżeli są one bezpośrednio związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem aktywów trwałych. Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zostaje zawieszane, jeżeli działalność inwestycyjna została przerwana na dłuższy okres czasu.

Grupa przestaje aktywować koszty finansowania zewnętrznego, jeśli działania niezbędne do przygotowania dostosowanego składnika aktywów do użytku są zakończone.

Nie aktywowane koszty zewnętrznego finansowania są odnoszone bezpośrednio do wyniku finansowego.

(ii) Dotacje do składników rzeczowych aktywów trwałych

W przypadku otrzymania dotacji na zakup rzeczowych aktywów trwałych dotacje te pomniejszają wartość początkową dofinansowanego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Wartość przyznanej dotacji jest zatem amortyzowana przez okres ekonomicznej użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

(iii) Amortyzacja oraz utrata wartości

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są od momentu, kiedy są one dostępne do użytkowania.

Grunty nie są amortyzowane.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu wartości rezydualnej.

Grupa Kapitałowa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii środków trwałych:

- budynki do 40 lat,
- urządzenia i maszyny do 10 lat,
- pojazdy do 10 lat,
- inne do 5 lat.

Wartość końcowa oraz okres amortyzacji są okresowo, co najmniej na koniec każdego roku finansowego, weryfikowane. Ewentualne zmiany szacunków wartości końcowej lub okresu amortyzacji korygują wysokość odpisów amortyzacyjnych w następnych latach.

(iv) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego.

Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości (zob. pkt 3i). Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji według zasad stosowanych dla własnych środków trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w okresie krótszym spośród okresu leasingu i okresu użyteczności.

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiącą koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny.

f) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne to możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów nie mające postaci fizycznej, które zostały nabyte lub wytworzone, takie jak:

- programy komputerowe,
- patenty,
- prawa autorskie,
- znaki firmowe i towarowe,
- licencje.

Wartości niematerialne to także nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych znaki towarowe oraz wartość firmy.

Nie stanowią wartości niematerialnych nakłady poniesione na wytworzenie we własnym zakresie znaków towarowych i znaków firmowych.

Początkowo wartości niematerialne wyceniane są po cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Zakupiony lub wytworzony składnik wartości niematerialnych jest ujmowany, gdy:

- jest prawdopodobne, że osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przypisać do danego składnika aktywów,
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt danego składnika.

Amortyzacja naliczana jest liniowo. Poprawność okresów amortyzacji oraz wartości końcowej jest weryfikowana na koniec roku obrotowego.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady ujmowane są jako koszty w momencie poniesienia.

Wartości niematerialne co do zasady amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Grupa Kapitałowa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

- licencje, prawa do patentów i pokrewne od 1 do 10 lat,
- znaki towarowe – nieokreślony okres użytkowania,
- programy komputerowe od 2 do 10 lat.

g) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub aktywa i zobowiązania stanowiące grupę przeznaczoną do zbycia), co do których zakładane jest, że wypracują one korzyści dla jednostki w wyniku sprzedaży, a nie w wyniku długotrwałego użytkowania, są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży. Bezpośrednio przed przeklasyfikowaniem do grupy przeznaczonych do sprzedaży, aktywa te (lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia) są wyceniane zgodnie z zasadami rachunkowości właściwymi dla tego aktywa. Następnie na dzień początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży, aktywa trwale lub grupa przeznaczona do zbycia są ujmowane według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej netto lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualny odpis z tytułu trwałej utraty wartości składników grupy przeznaczonej do zbycia jest w pierwszej kolejności ujmowany jako zmniejszenie wartości firmy, a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej netto pozostałych składników na zasadzie proporcjonalnej z zastrzeżeniem, że utrata wartości nie wpływa na wartość zapasów, aktywów finansowych, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, aktywów z tytułu świadczeń pracowniczych i nieruchomości inwestycyjnych, które są nadal wyceniane stosownie do grupowych zasad rachunkowości. Utrata wartości ujęta przy początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży jest ujmowana w wyniku finansowym. Dotyczy to również zysków i strat wynikających z późniejszej zmiany wartości. Zyski z tytułu wyceny do wartości godziwej są ujmowane tylko do wysokości uprzednio ujętych strat z tytułu utraty wartości.

h) Zapasy

Zapasy wycenia się według niższej z wartości:

- cena nabycia lub koszt wytworzenia,
- możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się wszystkie koszty zakupu, przetworzenia i pozostałe koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich obecnego miejsca i stanu.

Na koszty zakupu składają się: cena zakupu, cła importowe i inne podatki, koszty transportu, koszty przeładunku i inne koszty bezpośrednio związane z nabyciem wyrobów gotowych, materiałów lub usług, pomniejszone o opusty, rabaty i tym podobne.

Na koszty przetworzenia składają się:

- koszty bezpośrednio związane z jednostkami produkcyjnymi,
- stałe i zmienne ogólne koszty produkcji ponoszone podczas przetwarzania materiałów w wyroby gotowe.

Stale koszty ogólne produkcji przypisuje się do jednostek produkcyjnych w wysokości ustalonej na podstawie normalnej zdolności produkcyjnej tych jednostek (produkcja prowadzona na średnim poziomie przez kilka sezonów w warunkach normalnych). W okresach o wyjątkowo wysokiej produkcji wielkość przypisywanych stałych kosztów produkcji zmniejsza się, aby uniknąć wyceny zapasów powyżej kosztów wytworzenia.

Pozostałe koszty zalicza się do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w zakresie, w jakim zostały poniesione w celu doprowadzenia zapasów do ich obecnego miejsca i stanu.

Grupa Kapitałowa stosuje metodę FIFO („pierwsze weszło, pierwsze wyszło”). Taka sama metoda ustalania ceny nabycia i kosztu wytworzenia jest stosowana dla wszystkich zapasów o podobnym charakterze i przeznaczeniu.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Przykładami kosztów wyłączonych z ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów i ujmowanych jako koszty okresu są koszty magazynowania, koszty administracyjne, ogólne, które nie są poniesione w celu dostosowania produktu do wymagań klienta, koszty sprzedaży oraz koszty większego niż normalnie poziomu odpadów.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto to szacowana cena sprzedaży w trakcie normalnej działalności pomniejszona o szacowany koszt wykończenia i szacowany koszt doprowadzenia do sprzedaży (np. koszty marketingu, sprzedaży i dystrybucji).

i) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

(i) Aktywa finansowe (w tym należności)

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składników aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu istnieją obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia powodującego utratę wartości, mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych (w tym instrumentów kapitałowych) zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika; restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła; okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika lub emitenta; zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych. Ponadto, w przypadku inwestycji w instrumenty kapitałowe, za obiektywną przesłankę utraty wartości aktywów finansowych uważa się znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności zarówno na poziomie pojedynczego składnika aktywów jak i w odniesieniu do grup aktywów. W przypadku indywidualnie istotnych należności i inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, przeprowadza się test na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów.

Wszystkie indywidualnie istotne należności i inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, dla których nie stwierdzono przesłanek utraty wartości w oparciu o indywidualną ocenę, są następnie poddawane grupowej ocenie w celu stwierdzenia, czy nie wystąpiła inaczej niezidentyfikowana utrata wartości. Należności i inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności o indywidualnie nieistotnej wartości są oceniane zbiorczo pod kątem utraty wartości w podziale na grupy o zbliżonej charakterystyce ryzyka.

Dokonując oceny utraty wartości dla grup aktywów Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa nieściągalności oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową netto (wartością w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej), a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są jako strata bieżącego okresu i zmniejszają wartość księgową netto należności, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest jako zysk bieżącego okresu.

Utratę wartości aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody rozpoznaje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty, rozpoznanej uprzednio w innych całkowitych dochodach. Wartość skumulowanej straty, o której mowa, oblicza się jako różnicę pomiędzy ceną nabycia, pomniejszoną o amortyzację i spłatę rat kapitałowych, a wartością godziwą pomniejszoną o straty z tytułu utraty wartości rozpoznane uprzednio jako zysk lub strata bieżącego okresu. Zmiany w utracie wartości związane z wartością pieniądza w czasie są ujmowane jako przychody z tytułu odsetek. Różnice między zamortyzowanym kosztem a wartością godziwą podlegają odniesieniu na kapitał przez pozostałe dochody całkowite a ich przeklasyfikowanie (tzw. recycling) następuje dopiero w momencie usunięcia danego składnika aktywów.

Oczekiwane straty dla należności

W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałyby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowy model utraty wartości ma zastosowanie do aktywów wycenianych

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

w zamortyzowanym koszcie oraz wartości godziwej przez inne całkowite dochody, za wyjątkiem inwestycji w instrumenty kapitałowe oraz aktywów wynikających z umów.

Szacując kwotę oczekiwanych strat kredytowych, Grupa uwzględnia ważne prawdopodobieństwo możliwych przyszłych strat oraz wartość pieniądza w czasie. Spółka stosując model uproszczony dla należności z tytułu dostaw i usług szacuje oczekiwaną stratę kredytową, ustalając dla poszczególnych grup odbiorców matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych należności w oparciu o indywidualną analizę oraz wskaźnik uzależniony od rzeczywistych opóźnień w spłacie. Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu w sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Oczekiwane straty kredytowe dla należności z tytułu dostaw i usług ustala się po terminie płatności powyżej 90 dni.

Należności zagraniczne wiążą się z większym ryzykiem kredytowym niż należności krajowe wobec powyższego dla należności krajowych oczekiwane straty kredytowe ustala się indywidualnie (indywidualna analiza klientów z zakresu 91-365 dni opóźnienia w zapłacie), dla należności zagranicznych Grupa przyjmuje stały wskaźnik w zależności od rzeczywistych opóźnień w spłacie: opóźnienie 91-180 dni - 20 %, opóźnienie: 181-365 dni - 30%

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu bez korygowania danych porównawczych (zastosowała zwolnienie przewidziane w pkt. 7.2.15 MSSF 9). Korekty związane z zastosowaniem MSSF 9 zostały wprowadzone z dniem 1 stycznia 2018 r. przez kapitały własne (zyski zatrzymane).

Aktywa niefinansowe

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana na każdy dzień sprawozdawczy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Ośrodek generujący środki pieniężne jest definiowany jako najmniejsza identyfikowalna grupa aktywów, która wypracowuje środki pieniężne niezależnie od innych aktywów i ich grup. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w ramach zysku lub straty bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej netto pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości księgowej netto składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Ewentualny odpis z tytułu utraty wartości składników grupy przeznaczonej do zbycia jest ujmowany jako zmniejszenie wartości bilansowej składników aktywów na zasadzie proporcjonalnej, z zastrzeżeniem, że utrata wartości nie wpływa na wartość zapasów, aktywów finansowych, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, aktywów z tytułu świadczeń pracowniczych, które są nadal wyceniane stosownie do stosowanych zasad rachunkowości. Utrata wartości ujęta przy początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży jest ujmowana w ramach zysku lub straty bieżącego okresu. Dotyczy to również zysków i strat wynikających z późniejszej zmiany wartości. Zyski z tytułu wyceny do wartości godziwej są ujmowane tylko do wysokości uprzednio zarachowanych strat z tytułu utraty wartości.

j) Świadczenia pracownicze

(i) Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z wolnych od ryzyka obligacji Skarbu Państwa na dzień kończący okres sprawozdawczy. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

(ii) Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy (odprawy) zostają rozpoznane w kosztach, jeśli na Grupie ciąży nieodwołalne zobowiązanie wynikające z tytułu formalnego, szczegółowego planu rozwiązania stosunku pracy z pracownikami przed wiekiem emerytalnym. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w przypadku dobrowolnych odejść są ujmowane w kosztach, jeśli Grupa złożyła pracownikom ofertę zachęcającą do dobrowolnych odejść, jest prawdopodobne, że oferta zostanie zaakceptowana i liczba dobrowolnych odejść może być rzetelnie oszacowana.

(iii) Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w momencie wykonania świadczenia.

Grupa tworzy rezerwę w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku (profit sharing plans), jeśli Grupa jest prawnie lub konstruktywnie zobowiązana do takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać rzetelnie oszacowane.

k) Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Grupie ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym zobowiązaniem.

(i) Naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest ujmowana, gdy produkty lub usługi, na które gwarancja została udzielona, zostały sprzedane. Wysokość rezerwy oparta jest na danych historycznych dotyczących udzielonych gwarancji oraz średniej ważonej wszystkich możliwych wyników związanych z jej wykonaniem.

(ii) Umowy rodzące obciążenia

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ujmowana jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych. Wysokość rezerwy jest ustalana na podstawie niższej z wartości kosztów związanych z odstąpieniem od umowy lub kosztów jej realizacji. Przed ujęciem w księgach rezerwy, Grupa rozpoznaje ewentualną utratę wartości aktywów związanych z daną umową.

l) Przychody z tytułu z umów z klientami

MSSF 15 Przychody z umów z klientami mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. zawiera nowe wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

Na podstawie dopuszczalnych przez standard uproszczeń, Grupa zdecydowała, że standard zostanie wdrożony retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu 1 stycznia 2018 r.

Szczegóły dotyczące rodzajów osiąganych przychodów, zasad ustalania cen transakcyjnych, momentu rozpoznawania przychodu i terminów płatności zostały opisane w nocie 5 poniżej.

W wyniku przeprowadzonych analiz, nie zidentyfikowano, aby zastosowanie nowego standardu skutkowało korektą kapitałów własnych na dzień pierwszego zastosowania.

Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa prezentuje dane porównawcze w oparciu o MSR 18.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Ujęcie przychodu przez Grupę odzworowuje przekazanie towarów lub usług do kontrahenta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, jakie jednostka spodziewa się otrzymać, w zamian za te towary lub usługi. W celu zastosowania kluczowej zasady dotyczącej rozpoznania przychodu zgodnie z MSSF 15 Grupa rozpoznaje przychód z uwzględnieniem pięciostopniowego modelu:

(i) Identyfikacja umowy (umów) z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria:

- a) strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- b) Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- c) Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- d) umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki); oraz
- e) jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

(ii) Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter. Jeżeli te towary lub usługi są odrębne, stanowią odrębne zobowiązanie do wykonania świadczeń i są księgowane osobno.

(iii) Ustalenie ceny transakcji

Cena transakcji to wynagrodzenie, którego na mocy umowy spodziewa się Grupa w zamian za dostarczenie klientowi obiecanych towarów lub usług. Cena transakcji może być stałą kwotą, ale może również czasami zawierać zmienne wynagrodzenie lub zapłatę w innej formie niż gotówka. Jeśli wynagrodzenie jest zmienne, Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia, jakiej spodziewa się w zamian za obiecane towary lub usługi. Oszacowana kwota zmiennego wynagrodzenia jest ujęta w cenie transakcji tylko w takiej wysokości, w jakiej jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi istotna korekta przychodu w momencie ustania niepewności.

(iv) Alokowanie ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

(v) Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient przejmuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Rozrachunki z tytułu spodziewanych zwrotów towarów są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej poprzez rozpoznanie składnika aktywów w kwocie kosztu własnego sprzedanych towarów, co do których oczekuje się ich zwrotu (prezentowanego w pozycji *aktywa z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów*) oraz zobowiązania w kwocie będącej równoważnością przychodów ze sprzedaży zrealizowanych na sprzedaży towarów, co do których oczekuje się ich zwrotu (prezentowanego w *zobowiązaniach z tytułu zwrotu zapłaty*).

Dotacje

Otrzymane dotacje będące zwrotem poniesionych przez Grupę kosztów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu i wykazywane w pozostałych przychodach operacyjnych.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

m) Koszty i przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w wyniku finansowym. Przychody z tytułu odsetek wykazują się w wyniku finansowym według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w wyniku finansowym w momencie, kiedy Grupa nabywa prawa do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, dywidendy z tytułu zaklasyfikowanych do zobowiązań akcji uprzywilejowanych, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz straty dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w wyniku finansowym. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

n) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w zysku lub stracie bieżącego okresu obejmuje część bieżącą i odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami rozliczonymi bezpośrednio z kapitałem własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Rezerwy ani aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: początkowe ujęcie aktywów lub pasywów nie wynikających z połączenia jednostek gospodarczych, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości księgowej netto aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub praktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę, w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

o) Działalność zaniechana

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi oddzielną znaczną część działalności lub segment geograficzny zbyty lub przeznaczony do sprzedaży lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie w celu odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej dokonuje się w wyniku sprzedaży lub w momencie, kiedy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania do przeznaczonej do sprzedaży. Kiedy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

p) Zysk na akcje

Podstawowy zysk na akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom i potencjalnym posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych i możliwych do wyemitowania akcji zwykłych w okresie skorygowaną o posiadane akcje własne.

q) Raportowanie segmentów działalności

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmowane są informacje o segmentach działalności, które zarządzający używają przy podejmowaniu decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

4. Wpływ wdrożenia nowych standardów MSSF 9 oraz MSSF 15

Poniższa tabela podsumowuje wpływ wdrożenia MSSF 9 oraz MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na dzień 1 stycznia 2018 roku.

	Na dzień 31.12.2017	Wpływ wdrożenia MSSF 9 i MSSF 15	Na dzień 1.01.2018
Aktywa			
Aktywa trwale			
Rzeczowe aktywa trwale	30 474,4	-	30 474,4
Wartości niematerialne	156 350,4	-	156 350,4
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (a)	955,8	51,3	1 007,1
Aktywa trwale razem	187 780,6	51,3	187 831,9
Aktywa obrotowe			
Zapasy	106 698,4	-	106 698,4
Aktywa z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów (b)	-	648,0	648,0
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (a)	51 757,7	(270,0)	51 487,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 944,4	-	18 944,4
Aktywa obrotowe razem	177 400,5	378,0	177 778,5
Aktywa razem	365 181,1	429,3	365 610,4
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	21 242,7	-	21 242,7
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	84 863,8	-	84 863,8
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	(2 359,0)	-	(2 359,0)
Zyski zatrzymane (a)	94 564,2	(218,7)	94 345,5
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	198 311,7	(218,7)	198 093,0
Udziały niekontrolujące	3,6	-	3,6
Kapitał własny razem	198 315,3	(218,7)	198 096,6
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	36 614,0	-	36 614,0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	346,5	-	346,5
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 886,5	-	7 886,5
Zobowiązania długoterminowe razem	44 847,0	-	44 847,0
Kredyty w rachunku bieżącym	7 803,9	-	7 803,9
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	22 097,9	-	22 097,9
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 288,4	-	2 288,4
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	2 929,4	-	2 929,4
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wraz z odsetkami	27 207,5	-	27 207,5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (b)	59 691,7	(203,5)	59 488,2
Zobowiązania z tytułu zwrotu zapłaty (b)	-	851,5	851,5
Zobowiązania krótkoterminowe razem	122 018,8	648,0	122 666,8
Zobowiązania razem	166 865,8	648,0	167 513,8
Pasywa razem	365 181,1	429,3	365 610,4

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zastosowanie standardu MSSF 9 oraz MSSF 15 ma wpływ na:

- (a) zmianę szacunku utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, która spowodowała wzrost odpisu aktualizującego wartość tych należności z tytułu utraty wartości o kwotę 270,0 tys. zł oraz spadek kapitałów własnych o kwotę 218,7 tys. zł z uwzględnieniem aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień przejścia tj. 1 stycznia 2018 r.

Zmiana wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności wynika między innymi ze zmiany sposobu ustalania szacunku odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu utraty ich wartości w związku z uwzględnieniem w procesie szacowania modelu oczekiwanych strat kredytowych wskazanych w MSSF 9.

- (b) ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozrachunków związanych ze spodziewanym zwrotem sprzedanych towarów. Przed zastosowaniem nowego standardu Grupa ujmowała rezerwę na spodziewane zwroty towarów (prezentowaną w *zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych*) w wysokości marży zrealizowanej na sprzedaży towarów, co do których oczekuje się, że będą zwrócone (na dzień 31 grudnia 2017 r. rezerwa ta miała wartość 203,5 tys. zł), natomiast po zastosowaniu MSSF 15 rozrachunki te są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej poprzez rozpoznanie składnika aktywów w kwocie kosztu własnego sprzedanych towarów, co do których oczekuje się ich zwrotu (prezentowanego w pozycji *aktywa z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów*) oraz zobowiązania w kwocie będącej równowartością przychodów ze sprzedaży zrealizowanych na sprzedaży towarów, co do których oczekuje się ich zwrotu (prezentowanego w *zobowiązaniach z tytułu zwrotu zapłaty*).
- (c) W wyniku wdrożenia MSSF 9 uległa zmianie klasyfikacja aktywów finansowych Grupy na dzień 1 stycznia 2018 r. zgodnie z poniższą tabelą:

Klasa instrumentów finansowych	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9	Wcześniejsza wartość bieżąca według MSR 39 na 31 grudnia 2017 r.	Obecna wartość bieżąca według MSSF 9 na 1 stycznia 2018 r.
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Pożyczki i należności	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	50 351,8	50 081,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 944,4	18 944,4

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Wpływ zastosowania MSSF 15 i 9 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień i za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.

Wpływ zastosowania MSSF 15 na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r.:

	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. (po zastosowaniu MSSF 15)	Korekta zastosowania MSSF 15	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. (przed zastosowaniem MSSF 15)
Aktywa z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów	852,5	(852,5)	-
Zobowiązania z tytułu zwrotu zapłaty	1 128,4	(1 128,4)	-
Zobowiązania z tytuł dostaw i usług oraz pozostałe	33 531,6	275,9	33 807,5

Wpływ zastosowania MSSF 15 na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Okres kończący się 31 grudnia 2018 r. (po zastosowaniu MSSF 15)	Korekta zastosowania MSSF 15	Okres kończący się 31 grudnia 2018 r. (przed zastosowaniem MSSF 15)
Zmiana stanu aktywów z tytułu prawa jednostki do odzyskania produktów	(852,5)	852,5	-
Zmiana stanu zobowiązania z tytułu zwrotu zapłaty	1 128,4	(1 128,4)	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(4 539,1)	247,6	(4 291,5)

Brak wpływu zastosowania MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Wpływ zastosowania MSSF 9 na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r.:

	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. (po zastosowaniu MSSF 9)	Korekta zastosowania MSSF 9	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. (przed zastosowaniem MSSF 9)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	56 243,9	139,3	56 382,2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 004,7	(26,5)	978,2
Zyski zatrzymane	127 109,5	112,8	127 222,3

Wpływ zastosowania MSSF 9 na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów za okres sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Okres kończący się 31 grudnia 2018 r. (po zastosowaniu MSSF 9)	Korekta zastosowania MSSF 9	Okres kończący się 31 grudnia 2018 r. (przed zastosowaniem MSSF 9)
Pozostałe przychody/ Pozostałe koszty netto	(33 681,7)	(130,9)	(33 812,6)
Podatek dochodowy	(9 112,7)	24,9	(9 087,8)

Wpływ zastosowania MSSF 9 na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Okres kończący się 31 grudnia 2018 r. (po zastosowaniu MSSF 9)	Korekta zastosowania MSSF 9	Okres kończący się 31 grudnia 2018 r. (przed zastosowaniem MSSF 9)
Zysk przed opodatkowaniem	46 822,1	(130,9)	46 691,2
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(4 757,8)	130,9	(4 626,9)

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

5. Przychody ze sprzedaży

	2018	2017
Przychody ze sprzedaży produktów, w tym*:	104 273,9	94 917,3
<i>Tradycyjny kanał dystrybucji</i>	75 815,4	71 044,8
<i>Nowoczesny kanał dystrybucji</i>	28 458,5	23 872,4
Przychody ze sprzedaży towarów, w tym*:	300 902,1	269 370,1
<i>Tradycyjny kanał dystrybucji</i>	199 337,9	177 255,8
<i>Nowoczesny kanał dystrybucji</i>	101 564,2	92 114,4
Przychody ze sprzedaży usług	394,7	391,9
Przychody razem	405 570,7	364 679,3

* Wobec nowych wymagań dotyczących ujawnień wprowadzonych nowym standardem MSSF 15 Grupa dokonała dodatkowej desagregacji Przychodów ze sprzedaży w oparciu o kategorię obejmującą kanały sprzedaży.

Przyporządkowanie przychodów ze sprzedaży prezentowanych w oparciu o kategorie podziału według kanału dystrybucji do segmentów operacyjnych Grupy zaprezentowano w nocie 28.

Przychody z tytułu umów z klientami

Przedmiotem działalności Grupy jest handel lub produkcja/ sprzedaż armatury sanitarnej, instalacyjnej i grzewczej.

Grupa prowadzi dystrybucję swoich produktów za pośrednictwem dwóch kanałów: „tradycyjnego” obejmującego głównie hurtownie, oraz „nowoczesnego” obejmującego sieci specjalistycznych sklepów wielkopowierzchniowych. Tradycyjny kanał dystrybucji, bazuje na współpracy z punktami sprzedaży hurtowej, sieciami hurtowni, grupami zakupowymi oraz hurtowniami na terenie całego kraju. Duży odbiorcy hurtowi stanowią w tym modelu źródło zaopatrzenia dla mniejszych hurtowni, instalatorów oraz sklepów detalicznych.

Przychody z tytułu umów z Klientami analizowane są również w oparciu o kategorie odpowiadające wyodrębnionym segmentom sprawozdawczym (tj. baterie i akcesoria, armatura instalacyjna i pozostałe) oraz obszarom geograficznym, na których sprzedawane są produkty Grupy (patrz nota 28).

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów wykazane w powyższych kategoriach ujmowane są w momencie gdy klient przejmuje kontrolę nad dostarczonym aktywem. Grupa nie świadczy istotnych usług, dla których przychód rozpoznawany byłby w miarę upływu czasu.

Wszystkie umowy oparte są na stałej cenie (uwzględniającej ewentualne bonusy za obrót). Bonusy są rozliczane na poziomie poszczególnych zamówień lub w określonym czasie. Przychody ze sprzedaży rozpoznawane są w oparciu o cenę transakcyjną uwzględniającą wartość należnych (lub oczekiwanych) bonusów. Grupa nie posiada umów rozliczanych w oparciu o wykorzystany czas i nakłady, (ang. *time-and-materials contracts*).

Terminy płatności stosowane w Grupie odzwierciedlają standardowe terminy stosowane w branży i nie przekraczają 120 dni. W związku z tym, Grupa nie ujmuje efektu wartości pieniądza w czasie (dyskonta) w wycenie świadczenia.

6. Pozostałe przychody

	2018	2017
Dotacje rządowe	141,6	136,7
Darowizny	145,5	279,0
Zwrot kosztów sądowych	2,4	-
Otrzymane odszkodowania od firm ubezpieczeniowych	410,8	205,9
Zysk netto ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego	85,1	111,9
Przychody ze sprzedaży materiału odpadowego	522,1	463,8
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości należności	-	174,3
Inne	581,9	1 031,3
Pozostałe przychody razem	1 889,4	2 402,9

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

7. Pozostałe koszty

	2018	2017
Usługi transportowe	8 796,7	7 366,6
Usługi informacyjne i reklamowe	6 972,5	6 423,3
Usługi telekomunikacyjne	230,6	221,8
Usługi związane z samochodami	1 091,3	884,1
Usługi doradztwa prawnego i finansowego	1 970,3	1 286,0
Usługi ochrony	359,1	358,4
Usługi wsparcia sprzedaży	6 551,8	4 968,0
Usługi IT	882,6	652,1
Usługi certyfikacji, badania i ekspertyzy	237,4	317,2
Usługi gwarancyjne i remontowe	782,7	603,5
Pozostałe usługi obce	4 238,9	4 457,6
Podatki i opłaty	651,1	902,2
Koszty delegacji	592,5	681,9
Koszty ubezpieczeń	927,9	803,9
Zawiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności	52,9	-
Pozostałe	1 232,8	978,8
Pozostałe koszty razem	35 571,1	30 905,4

Z uwagi na nieistotność kwot w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 r., odpis na oczekiwane straty kredytowe nie jest wydzielany w odrębnej pozycji w sprawozdaniu z zysków i strat i innych całkowitych dochodów. Odpis aktualizujący wartość należności został dodatkowo zaprezentowany w nocie nr 22.

8. Wynagrodzenia oraz świadczenia pracownicze

	2018	2017
Wynagrodzenia	33 064,6	28 231,9
Ubezpieczenia społeczne	7 104,6	6 635,2
Inne koszty świadczeń pracowniczych	1 831,2	1 598,5
Wynagrodzenia oraz świadczenia pracownicze razem	42 000,4	36 465,6

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

9. Przychody i koszty finansowe

	2018	2017
Przychody z tytułu odsetek z lokat bankowych	4,0	2,2
Przychody z tytułu odsetek pozostałych	0,5	-
Różnice kursowe netto	-	2 918,3
Przychody finansowe razem	4,5	2 920,5
Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(2 498,9)	(1 838,1)
Odsetki od zobowiązań podatkowych (patrz nota 20)	(873,6)	(7 952,9)
Różnice kursowe netto	(3 171,4)	-
Inne koszty finansowe	(196,3)	(345,9)
Koszty finansowe razem	(6 740,2)	(10 136,9)
Koszty finansowe netto	(6 735,7)	(7 216,4)

10. Podatek dochodowy

	2018	2017
Podatek dochodowy bieżący	(9 074,9)	(8 773,3)
Zapłacony podatek dochodowy za lata ubiegłe (patrz nota 25)	-	(1 139,7)
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego za lata ubiegłe (patrz nota 20)	-	(19 254,6)
Zmiana podatku odroczonego	(37,8)	(299,6)
Podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	(9 112,7)	(29 467,2)

Efektywna stopa podatkowa

	2018	2017
%	%	%
Zysk przed opodatkowaniem	46 822,1	40 531,2
Podatek dochodowy w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19 8 896,2	19 7 700,9
Zapłacony podatek dochodowy za lata ubiegłe (patrz nota 25)	-	2,8 1 139,7
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego za lata ubiegłe (patrz nota 20)	-	47,5 19 254,6
Różnice trwałe i inne	0,5 216,5	3,4 1 372,0
	19,5 9 112,7	72,7 29 467,2
Efektywna stopa podatkowa po eliminacji wpływu zapłaconego podatku dochodowego za lata ubiegłe oraz rezerwy na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego za lata ubiegłe	19,5 9 112,7	22,4 9 072,9

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

11. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Meble i wyposażenie	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 r.	1 870,8	26 117,8	6 051,5	3 417,5	2 893,0	391,2	40 741,8
Nabycie	311,1	1 001,3	1 117,4	1 155,9	1 120,9	375,0	5 081,7
Zbycie / likwidacja	(4,0)	-	(151,1)	(278,3)	(3,1)	-	(436,4)
Zakończenie inwestycji	-	-	-	-	-	(273,3)	(273,3)
Wpływ zmian kursów wymiany walut	(4,3)	(23,2)	(38,4)	(5,6)	(7,7)	(0,7)	(79,9)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 r.	2 173,5	27 095,9	6 979,4	4 289,6	4 003,2	492,2	45 033,9
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.	2 173,5	27 095,9	6 979,4	4 289,6	4 003,2	492,2	45 033,9
Nabycie	-	3 029,0	3 041,7	1 083,7	871,3	498,2	8 523,8
Zbycie / likwidacja	-	-	(57,9)	(937,2)	(107,4)	-	(1 102,6)
Zakończenie inwestycji	-	34,3	-	-	-	(425,8)	(425,8)
Wpływ zmian kursów wymiany walut	35,6	321,4	405,3	72,7	61,9	(4,0)	900,9
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	2 209,0	30 446,3	10 368,6	4 508,7	4 829,0	568,6	52 930,2
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości							
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017 r.	-	(6 027,1)	(3 086,0)	(1 451,1)	(1 322,4)	-	(11 886,6)
Amortyzacja za okres	-	(767,1)	(823,8)	(728,0)	(836,9)	-	(3 155,8)
Zbycie / likwidacja	-	-	138,5	278,3	3,5	-	420,2
Wpływ zmian kursów wymiany walut	-	16,0	35,7	3,5	7,4	-	62,5
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2017 r.	-	(6 778,3)	(3 735,6)	(1 897,2)	2 148,5	-	(14 559,5)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	(6 778,3)	(3 735,6)	(1 897,2)	2 148,5	-	(14 559,5)
Amortyzacja za okres	-	(801,1)	(976,2)	(812,1)	(1 008,4)	-	(3 597,8)
Zbycie / likwidacja	-	-	51,8	907,7	92,1	-	1 051,7
Wpływ zmian kursów wymiany walut	-	(159,5)	(358,6)	(51,5)	(136,1)	-	(705,7)
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	(7 738,8)	(5 018,6)	(1 853,2)	(3 200,8)	-	(17 811,4)
Wartość netto							
Na dzień 1 stycznia 2017 r.	1 870,8	20 090,7	2 965,5	1 966,4	1 570,6	391,2	28 855,2
Na dzień 31 grudnia 2017 r.	2 173,5	20 317,7	3 243,8	2 392,4	1 854,7	492,2	30 474,4
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	2 173,5	20 317,7	3 243,8	2 392,4	1 854,7	492,2	30 474,4
Na dzień 31 grudnia 2018 r.	2 209,0	22 707,4	5 349,9	2 655,6	1 628,2	568,6	35 118,7

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zabezpieczenia

Na koniec okresu sprawozdawczego rzeczowe aktywa trwałe o wartości księgowej netto 30 115,4 tys. zł stanowiły zabezpieczenie kredytu bankowego (patrz nota 18), w ramach hipoteki kaucyjnej w łącznej wysokości 109 384,0 tys. zł (w tym 320 000,0 tys. CZK). Na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego, rzeczowe aktywa trwałe o wartości księgowej netto 26 715,9 tys. zł stanowiły zabezpieczenie kredytu bankowego (patrz nota 18), w ramach hipoteki kaucyjnej w łącznej wysokości 109 224,0 tys. zł (w tym 320 000,0 tys. CZK).

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Grupa użytkuje samochody osobowe, wózki widłowe i inne urządzenia w ramach umów leasingu finansowego. Na koniec okresu sprawozdawczego wartość bilansowa leasingowanych rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 2 558,0 tys. zł (w 2017 r.: 1 310,1 tys. zł). Samochody i inne urządzenia stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 18).

Utrata wartości

Zarówno na dzień 31 grudnia 2018 r., jak i na dzień 31 grudnia 2017 r. nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Dotacja do składnika aktywów trwałych

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa otrzymała dofinansowanie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na zakup wózka widłowego w ramach projektu dotyczącego utrzymania zdolności pracowników do pracy przez cały okres aktywności zawodowej, wartość przyznanego dofinansowania wynosi 36,3 tys. zł.

Na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego, w ramach programu operacyjnego Przedsiębiorczość i Innowacja na rzecz konkurencyjności 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wspierającego małe i średnie przedsiębiorstwa, Grupa uzyskała dotację do projektu realizującego poprawę efektywności energetycznej sektora biznesowego. Projekt ma na celu oszczędność energii i jest realizowany w czeskiej spółce zależnej Novaservis spol. s.r.o. W pierwszym etapie projektu realizowane są działania w zakresie zmiany źródła ciepła tj. wymiany kotłów gazowych oraz termoizolacja zakładu produkcyjnego. W kolejnej fazie zostaną podjęte działania w zakresie wtórnego wykorzystania energii cieplnej oraz wymiany oświetlenia na nowe energooszczędne oświetlenie LED. Wartość przyznanej dotacji w kwocie 504,1 tys. zł pomniejsza wartość początkową składnika rzeczowych aktywów trwałych. Grupa amortyzuje wartość początkową składnika rzeczowych aktywów trwałych pomniejszoną o uzyskaną dotację.

12. Wartości niematerialne

	Wartość firmy	Znaki towarowe, licencje, oprogramowanie komputerowe i pozostałe	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 r.	117 700,7	42 634,9	160 335,6
Nabycie	-	117,1	117,1
Wpływ zmiany kursów wymiany walut	(359,3)	(127,4)	(486,7)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 r.	117 341,4	42 624,6	159 966,0
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.	117 341,4	42 624,6	159 966,0
Nabycie	-	530,2	530,2
Wartości niematerialne w realizacji	-	454,9	454,9
Zbycie	-	(166,6)	(166,6)
Wpływ zmiany kursów wymiany walut	2 947,7	1 057,1	4 004,8
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	120 289,1	44 500,2	164 789,3
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości			
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017 r.	-	(2 892,1)	(2 892,1)
Amortyzacja za okres	-	(725,6)	(725,6)
Wpływ zmiany kursów wymiany walut	-	2,1	2,1
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2017 r.	-	(3 615,6)	(3 615,6)

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Umorzenie na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	(3 615,6)	(3 615,6)
Amortyzacja za okres	-	(129,1)	(129,1)
Zbycie		115,0	115,0
Wpływ zmiany kursów wymiany walut	-	(87,1)	(87,1)
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	(3 716,8)	(3 716,8)

Wartość netto

Na dzień 1 stycznia 2017 r.	117 700,7	39 742,8	157 443,5
Na dzień 31 grudnia 2017 r.	117 341,4	39 009,0	156 350,4
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	117 341,4	39 009,0	156 350,4
Na dzień 31 grudnia 2018 r.	120 289,1	40 783,4	161 072,5

Test na utratę wartości

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadziła test na utratę wartości w odniesieniu do aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości firmy nabytej przy połączeniu jednostek gospodarczych.

Ośrodki wypracowujące środki pieniężne odzwierciedlają segmenty operacyjne czeskiej spółki zależnej i stanowią podstawę alokacji wartości firmy.

Alokacja wartości firmy do ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne przedstawia się następująco:

	2018	2017
Baterie i akcesoria	76 594,3	74 717,2
Pozostałe	43 694,8	42 624,0
Razem	120 289,1	117 341,2

Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne została oszacowana w oparciu o wartość użytkową. W wyliczeniach wartości użytkowej stosuje się metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych po opodatkowaniu z zastosowaniem koncepcji średniego ważonego kosztu kapitału („WACC”). W wyliczeniach tych wykorzystuje się budżet na 2019 r. oraz prognozy przepływów pieniężnych za lata 2020-2023.

Oszacowana na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zidentyfikowanych dla czeskiej spółki zależnej była następująca:

	2018	2017
Baterie i akcesoria	326 014,5	304 486,0
Pozostałe	163 566,8	149 959,4
Razem	489 581,3	454 445,4

Do kluczowych założeń przyjętych przy kalkulacji wartości odzyskiwalnej należą stopa dyskontowa, stopa krańcowego wzrostu wartości oraz marży EBITDA.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

W wyliczeniach zastosowano stopę dyskontową po opodatkowaniu (WACC) w wysokości 9,2% (2017 r. 9,6%). Stopa wzrostu końcowej wartości została określona na poziomie 2,0%. Prognozowany średni roczny wzrost EBITDA w okresie 2019-2023 wyniósł średnio 3,92%. Zgodnie z założeniami, wzrost EBITDA będzie możliwy m.in. dzięki zwiększonym wolumenom sprzedaży.

Według uzyskanych szacunków wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne obliczonych na podstawie powyższego testu jest wyższa niż ich wartość bilansowa wykazywana w sprawozdaniu finansowym (łącznie z wartością firmy związaną z poszczególnym ośrodkiem) o ponad 100%.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania (znaki towarowe) przedstawiają się następująco:

	2018	2017
Metalia	9 269,8	9 042,6
Titania	10 991,1	10 721,8
Novaservis	19 213,2	18 742,4
Razem	39 474,1	38 506,8

Wszystkie wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania zostały poddane testowaniu na utratę wartości razem z wartością firmy oraz pozostałymi aktywami należącymi do ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne w czeskiej spółce zależnej.

Powyższe wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania zostały alokowane do poszczególnych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne w następujący sposób:

	2018	
	Baterie i akcesoria	Pozostałe
Metalia	9 269,8	-
Titania	10 991,1	-
Novaservis	12 234,8	6 978,4
Razem	32 495,7	6 978,4

	2017	
	Baterie i akcesoria	Pozostałe
Metalia	9 042,6	-
Titania	10 721,8	-
Novaservis	11 935,0	6 807,4
Razem	31 699,4	6 807,4

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

13. Podatek odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

	Aktywa		Rezerwa		Wartość netto	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Wartości niematerialne	-	-	7 554,4	7 382,7	(7 554,4)	(7 382,7)
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-	1 466,8	1 146,4	(1 466,8)	(1 146,4)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	122,3	198,0	-	-	122,3	198,0
Zapasy	512,2	472,6	-	-	512,2	472,6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	4,8	-	-	-	4,8
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	312,6	165,7	-	-	312,6	165,7
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	597,3	449,4	-	-	597,3	449,4
Rozpoznane straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	9,0	29,0	-	-	9,0	29,0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	516,6	328,4	162,0	49,5	354,6	278,9
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 070,0	1 647,9	9 183,2	8 578,6	(7 113,2)	(6 930,7)
Kompensata	(1 065,3)	(692,1)	(1 065,3)	(692,1)	-	-
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 004,7	955,8	8 117,9	7 886,5	(7 113,2)	(6 930,7)

14. Zapasy

	2018	2017
Materiały	25 128,6	25 889,4
Produkty w toku	1 713,7	1 357,6
Wyroby gotowe	5 883,3	5 106,3
Towary	86 296,3	74 345,1
Zapasy razem	119 021,9	106 698,4

Na dzień 31 grudnia 2018 r. odpis aktualizujący wartość zapasów do możliwych do uzyskania cen sprzedaży netto wyniósł 2 506,4 tys. zł (2017 r. 1 798,4 tys. zł) i dotyczył zapasów o wartości 2 503,0 tys. zł (2017: 1 798,4 tys. zł). Wartość odpisów aktualizujących zapasy, ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji koszt własny sprzedanych towarów i materiałów wyniosła w 2018 r. 1 262,2 tys. zł (w 2017 r. 221,7 tys. zł). W okresie sprawozdawczym wykorzystano odpis w kwocie 560,7 tys. zł (2017 r. 439,4 tys. zł). Wpływ różnic kursowych na odpis aktualizujący wartość zapasów wynikających z przeliczenia sprawozdań finansowych wynosi 6,5 tys. zł (koszt) (w 2017 r. 1,6 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. na zapasach o wartości bilansowej 42 500 tys. zł (2017 r. 35 500 tys. zł) był ustanowiony zastaw rejestrowy jako zabezpieczenie zobowiązań Grupy (patrz nota 18).

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	2018	2017
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek niepowiązanych	54 657,7	48 930,4
Udzielone zaliczki na dostawy towarów	298,5	1 421,4
Należności publicznoprawne	269,4	133,1
Przedpłaty	642,1	517,8
Pozostałe należności	376,2	755,0
	56 243,9	51 757,7

Należności z tytułu dostaw i usług są przedstawione po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące w kwocie 838,1 tys. zł (2017 r. 929,1 tys. zł) w związku z prawdopodobnym brakiem ich ściągальności. Rozwiązania/zawiazania odpisów aktualizujących wartości należności z tytułu dostaw i usług, które zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji pozostałe przychody/koszty wynosiły w 2018 r. 52,9 tys. zł (koszt netto) (w 2017 r. 174,3 tys. zł (przychód netto)).

Należności denominowane w walutach innych niż waluta funkcjonalna poszczególnych spółek składają się z należności w dolarach amerykańskich na kwotę 440,0 tys. (w 2017 r. 1 118,1 tys.) i należności w euro na kwotę 1 773,7 tys. (w 2017 r. 1 947,0 tys.).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. na należnościach o wartości bilansowej 25 744,5 tys. zł (2017 r. 27 548,8 tys. zł) była ustanowiona cesja jako zabezpieczenie zobowiązań Grupy (patrz nota 18).

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	2018	2017
Środki pieniężne w kasie	130,9	99,1
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	17 240,7	17 795,3
Krótkoterminowe lokaty bankowe	182,1	1 050,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	17 553,7	18 944,4
Kredyty w rachunku bieżącym	(33 159,9)	(7 803,9)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(15 606,2)	11 140,5

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

17. Kapitał własny

Jednostka Dominująca FERRO S.A. posiada kapitał zakładowy o wartości 21 242,7 tys. zł.

Akcjonariusz	Ilość akcji na 31.12.2018 r. [szt.]	Ilość akcji na 31.12.2017 r. [szt.]	Wartość nominaln a akcji na 31.12.201 8 r. [tys. zł]	Wartość nominaln a akcji na 31.12.201 7 r. [tys. zł]	Udział na 31.12.201 7 r. %	Udział na 31.12.201 7 r. %
Nationale Nederlanden OFE	3 749 533	3 749 533	3 749,5	3 749,5	17,7%	17,7%
AVIVA OFE	3 182 326	3 182 326	3 182,3	3 182,3	15,0%	15,0%
PKO BP Bankowy OFE	3 800 926	2 718 117	3 800,9	2 718,1	17,9%	12,8%
AEGON Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A.	2 210 696	2 210 696	2 210,7	2 210,7	10,4%	10,4%
Santander TFI S.A.	1 390 128	-	1 390,1	-	6,5%	-
ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A	965 705	1 066 620	965,7	1 066,6	4,5%	5,0%
Aneta Raczek	168 810	168 810	168,8	168,8	0,8%	0,8%
Artur Depta**	-	131 170	-	131,2	-	0,6%
Zbigniew Gonsior	132 535	132 535	132,5	132,5	0,6%	0,6%
Zarząd Novaservis spol. s.r.o.	75 000	75 000	75,0	75,0	0,4%	0,4%
Pozostali	5 566 996	7 807 848	5 567,0	7 808,0	26,2%	36,7%
Razem	21 242 655*	21 242 655*	21 242,7	21 242,7	100,0%	100,0%

*- na podstawie informacji otrzymanych przez Spółkę w trybie art. 69 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych

** W dniu 30 sierpnia 2018 roku członek Zarządu Artur Depta złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Jednostki Dominującej. Powyższa rezygnacja została złożona ze skutkiem na dzień 30 września 2018 roku.

Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Jednostki Dominującej (akcje zwykłe).

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej.

Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Wysokość kapitału zakładowego Jednostki Dominującej wynosi 21 242,7 tys. zł i dzieli się na 21 242 655 (dwadzieścia jeden milionów dwieście czterdzieści dwa tysiące sześćset pięćdziesiąt pięć) akcji o wartości nominalnej 1 (jeden) złotych każda.

W bieżącym okresie sprawozdawczym kończącym się 31 grudnia 2018 r. nie dokonano zmian w kapitale zakładowym.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Dywidendy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w bieżącym okresie sprawozdawczym podjęło uchwałę dotyczącą wypłaty dywidendy z zysków Jednostki Dominującej z lat ubiegłych w kwocie 7 434,9 tys. zł, co stanowi 0,35 zł na jedną akcję.

W okresie porównawczym kończącym się 31 grudnia 2017 r. zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia wypłacono dywidendę w kwocie 25 491,2 tys. zł co stanowiło 1,20 zł na jedną akcję.

Zysk netto przypadający na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku netto przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie sprawozdawczym. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej.

	31.12.2018	31.12.2017
Zysk netto przypadający na właścicieli Jednostki Dominującej	37 709,1	11 062,9
Średnia ważona liczba akcji	21 242 655	21 242 655
Zysk na jedną akcję (w złotych)	1,78	0,52

Na potrzeby wyliczenia średniej ważonej liczby akcji nowo emitowane akcje w okresie zostają włączone do średniej ważonej ilości akcji począwszy od daty ich objęcia. W związku z tym, iż w okresie sprawozdawczym akcje nie były emitowane średnia ważona ilości akcji równa się ilości akcji stanowiącej kapitał zakładowy Jednostki Dominującej w wysokości 21 242 655 szt.

Rozwodniony zysk netto przypadający na jedną akcję

W okresie sprawozdawczym i na dzień 31 grudnia 2018 r. nie stwierdzono czynników, które powodowałyby rozwodnienie zysku netto przypadającego na jedną akcję. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję jest równy zyskowi netto przypadającemu na 1 akcję.

18. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Grupa przedstawia nota 22.

	2018	2017
Kredyty zabezpieczone na majątku Grupy	29 519,0	36 080,0
Długoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	833,3	534,0
Zobowiązania długoterminowe razem	30 352,3	36 614,0
Kredyty zabezpieczone na majątku Grupy (w tym kredyty w rachunku bieżącym)	77 968,6	29 563,9
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	812,0	337,9
Zobowiązania krótkoterminowe razem	78 780,6	29 901,8

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Harmonogram spłat kredytów i pożyczek

	Waluta	Nominalna stopa	Rok spłaty	Wartość zobowiązania na	
				31.12.2018	31.12.2017
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2020	4 000,0	4 000,0
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2018	-	6 000,0
Kredyt w rachunku bieżącym zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR O/N + marża	2019	5 025,6	-
Kredyt w rachunku bieżącym zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2019	12 955,7	-
Kredyt w rachunku bieżącym zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2020	3 560,3	-
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2020	5 000,0	-
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2019	2 000,0	-
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2021	15 000,0	-
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2019	6 000,0	-
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2019	1 800,0	5 400,0
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2019	8 000,0	8 000,0
Kredyt zabezpieczony na majątku	PLN	WIBOR 1M + marża	2019	12 000,0	12 000,0
Kredyt zabezpieczony na majątku	CZK	PRIBOR 1M + marża	do 2020	14 638,7	22 440,0
Kredyt zabezpieczony na majątku	CZK	PRIBOR 1M + marża	2022	4 216,0	-
Kredyt zabezpieczony na majątku	CZK	PRIBOR 1M + marża	2019	1 673,0	-
Kredyt w rachunku bieżącym zabezpieczony na majątku	CZK	PRIBOR O/N + marża	2019	11 618,3	7 803,9
Razem				107 487,6	65 643,9

W poprzednim okresie sprawozdawczym zostały ustanowione następujące zabezpieczenia wierzytelności z tytułu zawartych umów kredytowych: (i) zastaw na rachunkach bankowych, (ii) hipoteka na nieruchomościach, (iii) zastaw na wierzytelnościach z umów ubezpieczenia zawartych przez Grupę (iv) zastaw na wierzytelnościach z kontraktów handlowych. Powyższe zabezpieczenia są aktualne w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Dodatkowo kredyty bankowe są zabezpieczone zastawami rejestrowymi na środkach obrotowych - zapasach Grupy w wysokości 42 500,0 tys. zł (2017 r. 35 500,0 tys. zł) oraz cesją należności w kwocie 25 744,5 tys. zł (2017 r. 27 548,8 tys. zł).

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Minimalne płatności z tytułu leasingu 2018			Minimalne płatności z tytułu leasingu 2017		
	Odsetki 2018	Kapitał 2018		Odsetki 2017	Kapitał 2017	
Do roku	825,8	13,8	812,0	343,6	5,7	337,9
1 do 5 lat	847,5	14,2	833,3	543,1	9,1	534,0
	1 673,3	28,0	1 645,3	886,7	14,8	871,9

Jak opisano w nocie 11, do momentu spłaty zobowiązań leasingowych rzeczowe aktywa trwale będące przedmiotem leasingu stanowią zabezpieczenie płatności z tytułu leasingu.

19. Świadczenia pracownicze

	2018	2017
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych na początek okresu	346,5	239,3
Koszty ujęte w wyniku finansowym	216,6	107,2
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na koniec okresu	563,1	346,5

Koszty są ujmowane w wyniku finansowym w poniższy sposób:

	2018	2017
Wynagrodzenia oraz świadczenia pracownicze	216,6	107,2

Podstawowe szacunki aktuarialne na dzień sprawozdawczy:

	2018	2017
Stopa dyskontowa na 31 grudnia	2,79%	3,1%
Przyszły wzrost wynagrodzeń (nominalny)	3,7%	2%

	2018	2017
Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów	926,4	904,2
Zobowiązanie z tytułu niewypłaconych wynagrodzeń (w tym zarachowane premie)	2 106,5	1 384,2
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	3 032,9	2 288,4

20. Rezerwa na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wraz z odsetkami oraz jej wykorzystanie

Jednostka Dominująca w dniu 17 lipca 2018 r. otrzymała decyzję Naczelnika Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego z dnia 10 lipca 2018 r., w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2012 r. W decyzji podtrzymano ustalenia zawarte w protokole z kontroli celno-skarbowej otrzymanym w dniu 12 marca 2018 r. Organ podatkowy w wyniku kontroli stwierdził, iż w związku z transakcją ze spółką Novaservis spol. s.r.o., która miała miejsce w 2012 r., Jednostka Dominująca nie wykazała przychodu z tytułu objęcia udziałów w spółce Novaservis spol. s.r.o. w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, co spowodowało zaniżenie dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania i w konsekwencji zaniżenie zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2012 r.

Przeprowadzona w roku 2012 transakcja ze spółką Novaservis spol. s.r.o., dotyczyła podwyższenia kapitału zakładowego Novaservis spol. s.r.o. z siedzibą w Brnie o kwotę 600.000.000 CZK (101 340,0 tys. zł). Jednostka Dominująca jako jedyny udziałowiec Novaservis spol. s.r.o., po podjęciu uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego Novaservis spol. s.r.o. i zawarciu odpowiedniego porozumienia, dokonała wpłaty na poczet podwyższonego kapitału zakładowego poprzez umowne potrącenie z wierzytelnością Novaservis spol. s.r.o. z tytułu udzielonej pożyczki. Mechanizm taki jest dopuszczalny na gruncie regulacji prawa czeskiego, a właściwy sąd w Brnie dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w formie pieniężnej.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

W wyniku opisanej powyżej transakcji Jednostka Dominująca nie uzyskała jakiegokolwiek oszczędności podatkowej, a na moment przeprowadzenia transakcji Jednostka Dominująca dysponowała stanowiskiem doradcy podatkowego, zgodnie z którym opisywana transakcja ze spółką Novaservis spol. s.r.o. była uznana jako neutralna z punktu widzenia opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych z perspektywy ówczesnie obowiązujących przepisów i orzecznictwa podatkowego.

Na powyższe w okresie porównawczym kończącym się 31 grudnia 2017 r. została utworzona *rezerwa na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego* obejmująca zobowiązanie podstawowe w wysokości 19 254,6 tys. zł oraz odsetki za zwłokę skalkulowane do dnia 31 grudnia 2017 r. w wysokości 7 952,9 tys. zł.

Od powyższej decyzji Jednostka Dominująca złożyła odwołanie do Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie jako organu wyższej instancji w postępowaniu administracyjnym. W dniu 26 lipca 2018 r. Jednostka Dominująca dokonała zapłaty w wysokości określonej w decyzji Naczelnika Małopolskiego Urzędu Celno- Skarbowego w Krakowie w łącznej kwocie 28.081,1 tys. zł, w tym kwoty 19.254,6 tys. zł należności głównej oraz kwoty 8.826,5 tys. zł tytułem odsetek.

W postępowaniu administracyjnym Organ wyższej instancji utrzymał w mocy Decyzję pierwszoinstancyjną w związku z powyższym Jednostka Dominująca wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Zapłata zobowiązania podatkowego przez Jednostkę Dominującą została ujęta w ciężar utworzonej rezerwy na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wraz z odsetkami w kwocie 27 207,5 tys. zł. Kwota odsetek naliczonych od 1 stycznia 2018 roku do dnia uregulowania zapłaty została ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji *koszty finansowe* w wysokości 873,6 tys. zł.

21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	2018	2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	27 979,9	54 385,6
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń oprócz podatku dochodowego	2 171,1	2 189,1
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	256,5	89,6
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 043,0	883,2
Zaliczki na poczet przyszłych dostaw dóbr i usług	69,0	66,6
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	984,5	964,2
Pozostałe zobowiązania	1 027,6	1 113,4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe razem	33 531,6	59 691,7

Zobowiązania denominowane w walutach innych niż waluta funkcjonalna poszczególnych spółek składają się z zobowiązań denominowanych w dolarach amerykańskich na kwotę 3 923,6 tys. (w 2017 r. 12 157,4 tys.) i w euro na kwotę 834,7 tys. (w 2017 r. 824,5 tys.).

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

22. Instrumenty finansowe

a) Klasyfikacja instrumentów finansowych

	31 grudnia 2018 r.		
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	17 553,7	17 553,7
Należności wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu*	-	54 956,2	54 956,2
Zobowiązania finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	(30 352,3)	(108 113,6)	(138 465,9)
	(30 352,3)	(35 603,7)	(65 956,0)
	31 grudnia 2017 r.*		
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	18 944,4	18 944,4
Należności wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	-	50 351,8	50 351,8
Zobowiązania finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	(36 614,0)	(85 557,0)	(122 171,0)
	(36 614,0)	(16 260,8)	(52 874,8)

*W wyniku wdrożenia MSSF 9 uległa zmianie klasyfikacja aktywów finansowych Grupy. Wpływ zmian na dzień 1 stycznia 2018 r. został zaprezentowany w nocie nr 4 niniejszego sprawozdania.

Zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu obejmują: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych, pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych dłużnych instrumentów finansowych, zaliczki na poczet przyszłych dostaw i usług.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursowe powstaje w trakcie normalnej działalności Grupy.

b) Ryzyko kredytowe

Instrumenty finansowe, które potencjalnie narażają Grupę na koncentrację ryzyka kredytowego obejmują w szczególności środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności. Grupa lokuje swoje środki pieniężne i ich ekwiwalenty w instytucjach finansowych posiadających wysoką ocenę kredytową.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami jest ograniczone, ponieważ krąg odbiorców Grupy jest szeroki, a więc koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Grupa dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, a w uzasadnionych przypadkach wymaga stosownych zabezpieczeń. Limit kredytu kupieckiego przyznawany jest w oparciu o pozytywną historię współpracy oraz historię płatniczą klientów. Grupa przeprowadza transakcje z jednostkami o wysokiej wiarygodności finansowej.

Na dzień sprawozdawczy nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość netto każdego aktywa finansowego przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych, klasyfikowanych jako instrumenty finansowe	55 794,3	51 280,9
<i>Niewymagalne</i>	46 913,8	42 112,1
<i>Przeterminowane, w tym:</i>	8 881,3	9 168,8
do 30 dni	6 057,6	5 256,8
31-90 dni	1 331,0	1 743,6
91-180 dni	702,6	785,5
181-365 dni	37,8	458,6
powyżej roku	752,3	924,3
<i>Odpis aktualizujący ujęty na koniec okresu sprawozdawczego</i>	838,1	929,1
Wartość netto należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	54 956,2	50 351,8

W ocenie Zarządu należności nie pokryte odpisem aktualizującym są odzyskiwalne.

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość należności kształtowały się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
Odpis aktualizujący wartość należności na początek okresu	929,1	1 137,4
<i>Wpływ wdrożenia zmian MSSF 9 *</i>	270,0	-
Wpływ różnic kursowych	5,3	(6,2)
Zawiązanie odpisu aktualizującego należności	479,1	89,9
Wykorzystanie / rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	(845,4)	(292,0)
Odpis aktualizujący wartość należności na koniec okresu	838,1	929,1

*Wpływ wdrożenia MSSF 9 został szerzej opisany w notce nr 4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Oczekiwana ocena strat kredytowych

Grupa szacuje oczekiwane straty kredytowe na podstawie różnych danych, które determinują ryzyko poniesienia straty kredytowej (w tym zewnętrzne ratingi, zaudytowanych sprawozdań finansowych, prognoz przepływów środków pieniężnych oraz dostępnych informacji prasowych o klientach) i własnym doświadczeniu oceny ryzyka. Obejmuje ona również wyniki analizy wiekowania i struktury należności oraz historię relacji biznesowej z klientem. W oparciu o tę analizę, przy użyciu jakościowych oraz ilościowych czynników, które wskazują na ryzyko straty kredytowej, ustala się stopnie ryzyka kredytowego.

Na dzień 31.12.2018

	Wartość bilansowa brutto	Wskaźnik ważonej średniej straty	Odpis z tytułu utraty wartości	Niewypłacalne
Stopień 1: Niskie ryzyko	54 356,1	0,0%	-	Nie
Stopień 2: Wątpliwe	739,4	18,8%	139,3	Tak
Stopień 3: Strata	698,8	100,0%	698,8	Tak
	55 794,3		838,1	

w tysiącach złotych

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Na dzień 31.12.2017

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa brutto	Wskaźnik ważonej średniej straty	Odpis z tytułu utraty wartości	Niewypłacalne
Stopień 1: Niskie ryzyko	50 351,8	0,0%	-	Nie
Stopień 2: Wątpliwe	-	-	-	n/d
Stopień 3: Strata	929,1	100,0%	929,1	Tak
	51 280,9		622,6	

c) Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Działania mające na celu ograniczenie przedmiotowego ryzyka obejmują właściwe zarządzanie płynnością finansową, realizowane poprzez poprawną ocenę poziomu zasobów środków pieniężnych w oparciu o plany przepływów środków pieniężnych w różnych horyzontach czasowych.

	Wartość bieżąca	Zakontraktowana wartość przepływów pieniężnych	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat
31 grudnia 2018 r.					
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(29 333,0)	(29 333)	(29 333)	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane (kredyty i pożyczki)	(107 487,6)	(109 875,6)	(79 825,4)	(30 050,2)	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(1 645,3)	(1 673,3)	(825,8)	(847,5)	-
	(138 465,9)	(140 881,9)	(109 984,2)	(30 897,7)	-
31 grudnia 2017 r.					
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(55 655,2)	(55 655,2)	(55 655,2)	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane (kredyty, pożyczki)	(65 643,9)	(67 249,7)	(30 548,8)	(36 700,8)	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(871,9)	(886,7)	(343,6)	(543,1)	-
	(122 171,0)	(123 791,6)	(86 547,6)	(37 243,9)	-

d) Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest związane z zjawiskiem zmian w zakresie popytu, podaży oraz cen a także innych czynników, które wpłyną na wyniki Grupy lub wartość posiadanych aktywów (takich jak kursy walut zagranicznych, stopy procentowe, cena kapitału). Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, przy jednoczesnej optymalizacji zwrotu z ryzyka.

e) Ryzyko kursowe

Grupa ponosi ryzyko kursowe związane ze sprzedażą, zakupami, kredytami i pożyczkami, które są denominowane w innych walutach niż waluta funkcjonalna. Ryzyko kursowe dotyczy głównie waluty euro (EUR), dolara amerykańskiego (USD) oraz korony czeskiej (CZK).

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według walut, w których są one denominowane.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Informacja na temat sald w walutach obcych (tj. innych niż waluta funkcjonalna) dotyczących transakcji między jednostkami Grupy Kapitałowej konsolidowanymi metodą pełną:

31 grudnia 2018 r.	tys. EUR	tys. USD
Środki pieniężne	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	107,8	3 000,7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(107,8)	(3 000,7)

31 grudnia 2017 r.	tys. EUR	tys. USD
Środki pieniężne	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	24,6	2 682,1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(24,6)	(2 682,1)

Informacja na temat sald w walutach obcych (tj. innych niż waluta funkcjonalna) względem pozostałych jednostek:

31 grudnia 2018 r.	tys. EUR	tys. USD	tys. CZK
Środki pieniężne	1 060,4	2 040,9	0,5
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 773,7	440,0	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(834,7)	(3 923,6)	-
Ekspozycja na ryzyko kursowe	1 999,4	(1 442,7)	0,5

31 grudnia 2017 r.	tys. EUR	tys. USD	tys. CZK
Środki pieniężne	984,6	1 518,0	0,6
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 947,0	1 118,1	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(824,5)	(12 157,4)	-
Ekspozycja na ryzyko kursowe	2 107,1	(9 521,3)	0,6

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych na różnice kursowe

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych (poza instrumentami pochodnymi) denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie waluty funkcjonalnej na dzień sprawozdawczy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy i na kapitały własne w związku z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

	Zysk / (Strata)		Kapitał własny	
	wzrost kursów walut obcych (osłabienie waluty funkcjonalnej) o 5%	spadek kursów walut obcych (umocnienie waluty funkcjonalnej) o 5%	wzrost kursów walut obcych (osłabienie waluty funkcjonalnej) o 5%	spadek kursów walut obcych (umocnienie waluty funkcjonalnej) o 5%
2018 r.	(158,7)	158,7	(158,7)	158,7
2017 r.	(1 217,9)	1 217,9	(1 217,9)	1 217,9

f) Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz pozostałych zobowiązań opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR lub PRIBOR + marża.

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Na dzień 31 grudnia 2018 r. Zarząd Jednostki Dominującej szacuje, że ogólne zwiększenie stóp procentowych o 1 p.p. spowodowałoby zmniejszenie zysku Grupy przed opodatkowaniem o około 1 072,9 tys. zł (2017 r. 645,9 tys. zł).

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Oprocentowanie i analiza kategorii wiekowych

W poniższych tabelach przedstawione zostały warunki oprocentowania dotyczące oprocentowanych aktywów i zobowiązań, w podziale na poszczególne kategorie zapadalności:

	2018					2017				
	Oprocentowanie zmienne	Suma	do 1 roku	od roku do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	Oprocentowanie zmienne	Suma	do 1 roku	od roku do 3 lat	od 3 lat do 5 lat
Środki pieniężne w banku		17 240,7	17 240,7	-	-		17 795,3	17 795,3	-	-
	Średnio na poziomie 1,09%	182,1	182,1	-	-	Średnio na poziomie 0,62%	1 050,0	1 050,0	-	-
Krótkoterminowe lokaty bankowe		33 159,9	33 159,9	-	-		7 803,9	7 803,9	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym:										
- o zmiennej stopie procentowej w CZK	PRIBOR O/N + marża	11 618,3	11 618,3	-	-	PRIBOR O/N + marża	7 803,9	7 803,9	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR O/N + marża	5 025,6	5 025,6	-	-	-	-	-	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	12 955,7	12 955,7	-	-	-	-	-	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	3 560,3	3 560,3	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty bankowe:		74 327,7	44 808,7	29 519,0	-		57 840,0	21 760,0	36 080,0	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	6 000,0	6 000,0	-	-	-	-	-	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	5 000,0	-	5 000,0	-	-	-	-	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	2 000,0	2 000,0	-	-	WIBOR 1M + marża	6 000,0	6 000,0	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	15 000,0	3 900,0	11 100,0	-	-	-	-	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	1 800,0	1 800,0	-	-	WIBOR 1M + marża	5 400,0	3 600,0	1 800,0	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	4 000,0	-	4 000,0	-	WIBOR 1M + marża	4 000,0	4 000,0	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	8 000,0	8 000,0	-	-	WIBOR 1M + marża	8 000,0	-	8 000,0	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	WIBOR 1M + marża	12 000,0	12 000,0	-	-	WIBOR 1M + marża	12 000,0	-	12 000,0	-
- o zmiennej stopie procentowej w CZK	PRIBOR 1M + marża	4 216,0	1 070,7	3 145,3	-	-	-	-	-	-
- o zmiennej stopie procentowej w CZK	PRIBOR 1M + marża	14 638,7	8 365,0	6 273,7	-	PRIBOR 1M + marża	22 440,0	8 160,0	14 280,0	-
- o zmiennej stopie procentowej w CZK	PRIBOR 1M + marża	1 673,0	1 673,0	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego:		1 645,3	812,0	833,3	-		871,9	337,9	534,0	-
- o zmiennej stopie procentowej w PLN	1,7%	1 645,3	812,0	833,3	-	Średnio na poziomie 1,7 %	871,9	337,9	534,0	-

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

g) Wartość godziwa

(i) Instrumenty finansowe wyceniane wg wartości godziwej

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

(ii) wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe lokaty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, udzielone pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Zobowiązania z tytułu kredytów i leasingu finansowego. Wartość księgową netto wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania oparty na stopach rynkowych.

Do oszacowania wartości godziwej instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę zastosowano poziom 2 wyceny.

23. Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Płatności z tytułu nieodwoływanych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

	2018	2017
Do roku	1 108,5	647,5
1 do 5 lat	741,3	488,2
	1 849,8	1 135,7

Jednostka Dominująca oraz jednostki zależne są stronami umów najmu samochodów osobowych, zakwalifikowanych jako leasing operacyjny. Opłaty z tytułu najmu są stałe i płatne w okresie od 2-3 lat. Ponadto, Jednostka Dominująca oraz jednostki zależne zawarły umowy najmu powierzchni magazynowej i/lub biurowej na czas nieokreślony.

Płatności ujęte w kosztach

	2018	2017
Opłaty leasingowe	1 882,1	1 515,2

24. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

a) Wartość rozrachunków z jednostkami powiązаныmi

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r., poza jednostkami zależnymi objętymi konsolidacją pełną, dla których rozrachunki zostały wyłączone z niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie wystąpiły w Grupie inne rozrachunki z podmiotami powiązаныmi.

b) Wartość transakcji z jednostkami powiązаныmi

W okresie sprawozdawczym Grupa, poza jednostkami zależnymi objętymi konsolidacją pełną dla których transakcje zostały wyłączone z niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie posiada innych jednostek powiązanych.

c) Transakcje z kadrą kierowniczą

Wynagrodzenia wypłacone lub należne członkom Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia brutto członków Zarządu Jednostki Dominującej w 2018 r. wyniosły 2 159,7 tys. zł (w 2017 r. 2 075,1 tys. zł), w tym 943,8 tys. zł z tytułu premii za 2017 r. (na które na dzień 31 grudnia 2017 r. była utworzona odpowiednia rezerwa) i dotyczyły krótkoterminowych świadczeń pracowniczych. Ponadto na dzień 31 grudnia 2018 r. utworzono rezerwę na spodziewane premie dla Zarządu Jednostki Dominującej w wysokości 900,8 tys. zł.

Wynagrodzenia brutto członków Zarządów jednostek zależnych w 2018 r. wyniosły 1 018,7 tys. zł (w 2017 r. 533,2 tys. zł) i dotyczyły krótkoterminowych świadczeń pracowniczych.

Wynagrodzenie brutto Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej wyniosło 448,0 tys. zł (w 2017 r. 319,8 tys. zł).

Wynagrodzenie brutto Rady Nadzorczej jednostek zależnych wyniosło 0 tys. zł (w 2017 r. 15,7 tys. zł).

Pożyczki udzielone członkom Zarządów i organów nadzoru

W 2018 r. i 2017 r. nie udzielono żadnych pożyczek członkom Zarządów i Rad Nadzorczych spółek Grupy Kapitałowej oraz ich małżonkom, krewnym lub powinowatym w linii prostej do drugiego stopnia lub związanym z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z osobami zarządzającymi lub będącymi w organach nadzorczych jednostki dominującej lub spółek Grupy Kapitałowej, w których są znaczącymi udziałowcami (akcjonariuszami lub współnikami). Spółki tworzące Grupę Kapitałową nie udzielały też powyższym osobom zaliczek, gwarancji czy poręczeń.

25. Aktywa i zobowiązania warunkowe i gwarancje

a) Aktywa i zobowiązania warunkowe

W 2016 r. Jednostka Dominująca otrzymała decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Krakowie z dnia 6 października 2016 r. w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2014. W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono, że Jednostka Dominująca nieprawidłowo zadeklarowała podatek dochodowy od osób prawnych za 2014 r. z powodu zawyżenia kosztów uzyskania przychodów w związku z zaliczeniem do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wartości znaków towarowych przejętych w procesie połączenia spółek. W związku z powyższym Urząd Kontroli Skarbowej („UKS”) naliczył dodatkowe zobowiązanie podatkowe za rok 2014 w kwocie 1 139,7 tys. zł plus odsetki.

Zarząd Jednostki Dominującej nie zgadzał się ze stanowiskiem przedstawionym w decyzji UKS. W 2016 r. od powyższej decyzji Jednostka Dominująca złożyła odwołanie do Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie jako organu wyższej instancji w postępowaniu administracyjnym.

W dniu 21 lipca 2017 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej („DIAS”) utrzymał w mocy decyzję organu pierwszej instancji. Decyzja DIAS jest decyzją ostateczną w administracyjnym toku postępowania. W związku z otrzymaniem powyższej decyzji, w dniu 1 sierpnia 2017 r. Jednostka Dominująca uregulowała dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 1 350,4 tys. zł, w tym odsetki w kwocie 210,7 tys. zł. Zarząd Jednostki Dominującej nie zgadzał się ze stanowiskiem przedstawionym w decyzji UKS i z treścią decyzji organu wyższej instancji, w związku z czym od powyższych decyzji Jednostka Dominująca wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie.

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2017 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę Jednostki Dominującej na decyzję DIAS z lipca 2017 r. W związku z tym, że stanowisko Zarządu nie uległo zmianie, w lutym 2018 r. Jednostka Dominująca złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej, popartej konsultacjami z doradcami podatkowymi i prawnymi oraz w oparciu o analizę orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego w podobnych sprawach podatkowych, pomimo niepewności co do ostatecznego rozstrzygnięcia tej kwestii, na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ostateczne uchylene decyzji w procesie sądowym jest bardziej prawdopodobne niż nie, w związku z czym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres kończący się 31 grudnia 2018 r. Jednostka Dominująca nie rozpoznała żadnych rezerw na dodatkowe zobowiązania podatkowe za lata 2015-2017 wynikające z zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wartości znaków towarowych.

Ewentualne utrzymanie powyższej decyzji UKS w postępowaniu sądowym mogłoby skutkować rozpoznanem dodatkowego zobowiązania podatkowego również za lata 2015 i 2016 w kwocie 1 437,5 tys. zł plus odsetki oraz zwiększeniem zobowiązania z tytułu podatku dochodowego za 2017 r. w kwocie 318,3 tys. zł plus odsetki z uwagi na brak możliwości wykorzystania straty podatkowej.

Ponadto, w związku z uregulowaniem przez Jednostkę Dominującą dodatkowego zobowiązania podatkowego za rok 2014, zapłacona kwota skutkuje rozpoznanem (pozabilansowego) aktywa warunkowego do czasu rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu sądowym.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. Jednostka Dominująca nie posiadała innych zobowiązań i aktywów warunkowych.

b) Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa posiadała następującą gwarancję:

mBank S.A. udzielił Jednostce Dominującej gwarancji, która stanowi zabezpieczenie zobowiązań Jednostki Dominującej dotyczących długów celnych, podatków i innych opłat w sprawach celnych do łącznej kwoty 725,0 tys. zł. (w 2017 r. 500,0 tys. zł).

26. Zdarzenia po dniu sprawozdawczym

W 2019 roku Jednostka Dominująca podjęła czynności utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na terenie Republiki Litewskiej. Nowo utworzona spółka przeznaczona będzie do dystrybucji produktów Grupy na terytorium krajów bałtyckich, Litwy, Łotwy i Estonii.

W dniu 12 marca 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie ogłosił wyrok w którym oddalił skargę Spółki na Decyzję Naczelnika Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Krakowie z dnia 5 listopada 2018 r. utrzymującą w mocy decyzję organu pierwszej instancji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2012 rok.

Jednostka Dominująca zamierza wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W dniu 5 marca 2019 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 11 marca 2019 r. Pana Wojciecha Gątkiewicza do Zarządu Jednostki Dominującej i powierzyła mu pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki.

W dniu 5 marca 2019 roku Grupa przyjęła projekt strategiczny na lata 2019-2023. Szczegóły tego projektu zostały opisane szerzej w sprawozdaniu Zarządu Grupy.

Po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły inne niż opisane powyżej istotne zdarzenia, które wymagałyby ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 r.

27. Zarządzanie kapitałami

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, która będzie podstawą zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i która zapewni przyszły rozwój działalności. Grupa monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

Celem Grupy jest osiągnięcie zwrotu z kapitału, który jest satysfakcjonujący dla akcjonariuszy.

Jednostka Dominująca podlega regulacji wynikającej z art. 396 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych, który wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

28. Raportowanie segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne* w niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmowane są informacje o segmentach działalności, które zarządzający używają przy podejmowaniu decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Segmenty sprawozdawcze Grupy Ferro, to duże grupy produktów różniących się między sobą ich zastosowaniem u klienta. Podlegają one odrębnemu zarządzaniu, ponieważ każda z tych grup wymaga stosowania odmiennych materiałów i technologii produkcji oraz różnych strategii marketingowych.

Grupa wyodrębnia dwa segmenty sprawozdawcze:

- baterie i akcesoria,
- armatura instalacyjna.

Dodatkowo Grupa prezentuje przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie dotyczące kanałów dystrybucji. Grupa prowadzi dystrybucję swoich produktów za pośrednictwem dwóch kanałów: „tradycyjnego” obejmującego głównie hurtownie, oraz „nowoczesnego” obejmującego sieci specjalistycznych sklepów wielkopowierzchniowych.

Segmenty sprawozdawcze, które nie przekroczyły progów ilościowych, prezentowane są w kategorii „Pozostałe segmenty” i obejmują następujące rodzaje działalności będące źródłem przychodów Grupy: obce marki, których Grupa jest dystrybutorem na Polskę (marki własne Odbiorców Grupy), grzejniki i inne produkty techniki grzewczej Weberman oraz pozostałe.

Ocena poszczególnych segmentów operacyjnych jest dokonywana do poziomu kosztu wytworzenia sprzedanych produktów/kosztu własnego sprzedanych towarów i materiałów. Decyzje biznesowe dotyczące przychodów i kosztów

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

z pozostałej działalności operacyjnej oraz działalności finansowej są podejmowane na poziomie Grupy, bez przypisywania ich do poszczególnych segmentów.

Grupa nie analizuje poszczególnych aktywów i zobowiązań z podziałem na segmenty, ponieważ te same aktywa i zobowiązania są zaangażowane w poszczególnych segmentach. Informacje o wartości aktywów i zobowiązań w poszczególnych segmentach nie są przekazywane regularnie do osób zarządzających.

Informacje o przychodach wraz z ich podziałem na kategorie (kanały dystrybucji) oraz zysku segmentów sprawozdawczych, ich uzgodnienie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy oraz informacje o segmentach w okresie porównawczym 2017 r. przedstawia poniższe zestawienie:

GRUPA FERRO					
01.01.2018 -31.12.2018					
	SEGMENTY		SUMA SEGMENTÓW SPRAWOZDAWCZYCH	Pozostałe segmenty	RAZEM
	Baterie i akcesoria	Armatura instalacyjna			
Sprzedaż klientom zewnętrznym	220 821,1	146 285,7	367 106,8	38 463,9	405 570,7
Przychody za sprzedaż produktów*	92 996,1	8 059,2	101 055,3	3 218,6	104 273,9
<i>Tradycyjny kanał dystrybucji</i>	65 626,4	7 912,2	73 538,6	2 276,8	75 815,4
<i>Nowoczesny kanał dystrybucji</i>	27 369,7	147,0	27 516,7	941,8	28 458,5
Przychody ze sprzedaży towarów*	127 825,0	138 226,5	266 051,5	34 850,6	300 902,1
<i>Tradycyjny kanał dystrybucji</i>	55 524,8	122 783,9	178 308,7	21 029,2	199 337,9
<i>Nowoczesny kanał dystrybucji</i>	72 300,2	15 442,6	87 742,8	13 821,4	101 564,2
Przychody za sprzedaż usług	-	-	-	394,7	394,7
Sprzedaż między segmentami	-	-	-	-	-
Koszty segmentów	(144 600,4)	(105 726,6)	(250 327,0)	(25 146,3)	(275 473,3)
Zysk segmentu	76 220,7	40 559,1	116 779,8	13 317,5	130 097,4
Pozostałe przychody					1 889,4
Nieprzypisane koszty całej Grupy					(78 429,0)
Zysk na działalności operacyjnej					53 557,8
Przychody finansowe					4,5
Koszty finansowe					(6 740,2)
Zysk przed opodatkowaniem					46 822,1
Podatek dochodowy					(9 112,7)
Zysk netto					37 709,4

* Wobec nowych wymagań dotyczących ujawnień wprowadzonych nowym standardem MSSF 15 Grupa dokonała dodatkowej desagregacji Przychodów ze sprzedaży w oparciu o kategorię obejmującą kanały sprzedaży.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

GRUPA FERRO					
01.01.2017 -31.12.2017					
	SEGMENTY		SUMA SEGMENTÓW SPRAWOZDAWCZYCH	Pozostałe segmenty	RAZEM
	Baterie i akcesoria	Armatura instalacyjna			
Sprzedaż klientom zewnętrznym	207 116,2	128 960,9	336 077,1		364 679,3
Przychody za sprzedaży produktów*	88 495,9	6 263,6	94 759,5	157,7	94 917,2
<i>Tradycyjny kanał dystrybucji</i>	<i>64 773,0</i>	<i>6 260,4</i>	<i>71 033,4</i>	<i>11,4</i>	<i>71 044,8</i>
<i>Nowoczesny kanał dystrybucji</i>	<i>23 722,9</i>	<i>3,2</i>	<i>23 726,1</i>	<i>146,3</i>	<i>23 872,4</i>
Przychody ze sprzedaży towarów*	118 620,3	122 697,3	241 317,6	28 052,7	269 370,3
<i>Tradycyjny kanał dystrybucji</i>	<i>50 244,2</i>	<i>109 737,7</i>	<i>159 981,9</i>	<i>17 274,0</i>	<i>177 255,8</i>
<i>Nowoczesny kanał dystrybucji</i>	<i>68 376,1</i>	<i>12 959,6</i>	<i>81 335,7</i>	<i>10 778,7</i>	<i>92 114,4</i>
Przychody za sprzedaży usług	0,0	0,0	0,0	391,8	391,8
Sprzedaż między segmentami	-	-	-	-	-
Koszty segmentów	(137 719,0)	(89 130,2)	(230 976,7)	(19 175,1)	(250 151,8)
Zysk segmentu	69 397,2	35 703,2	105 100,4	9 427,1	114 527,5
Pozostałe przychody					2 402,9
Nieprzypisane koszty całej Grupy					(69 182,8)
Zysk na działalności operacyjnej					47 747,6
Przychody finansowe					2 920,5
Koszty finansowe					(10 136,9)
Zysk przed opodatkowaniem					40 531,2
Podatek dochodowy					(29 467,2)
Zysk netto					11 064,00

* Wobec nowych wymagań dotyczących ujawnień wprowadzonych nowym standardem MSSF 15 Grupa dokonała dodatkowej desagregacji Przychodów ze sprzedaży w oparciu o kategorię obejmującą kanały sprzedaży.

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
 (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje w podziale na obszary geograficzne, dla których przychód jest ustalany według kryterium lokalizacji siedziby klientów.

GRUPA FERRO							
Obszary geograficzne 01.01.2018 -31.12.2018							
tys. PLN							
	GRUPA FERRO						
	Polska	Czechy	Słowacja	Rumunia	Węgry*	Pozostałe kraje	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	154 968,3	99 427,6	36 864,3	76 694,7	10 098,3	27 517,5	405 570,7

GRUPA FERRO							
Obszary geograficzne 01.01.2017 -31.12.2017							
tys. PLN							
	GRUPA FERRO						
	Polska	Czechy	Słowacja	Rumunia	Węgry*	Pozostałe kraje	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	141 687,0	92 069,3	33 218,5	64 437,7	7 397,9	25 868,9	364 679,3

*W związku z rozwojem działalności dystrybucyjnej na Węgrzech zaktualizowano podział na obszary geograficzne i wyodrębniono obszar Węgry. Kierownictwo Grupy Kapitałowej podjęło decyzję o wydzieleniu dodatkowego obszaru uznając tę informację za istotną oraz przydatną dla użytkowników sprawozdania finansowego.

W roku obrotowym kończącym się w dniu 31 grudnia 2018 r. jak również kończącym się w dniu 31 grudnia 2017 r. nie wystąpiła znacząca koncentracja przychodów dla indywidualnych klientów (sprzedaż do pojedynczych klientów nie przekroczyła 10% przychodów ze sprzedaży Grupy).

Grupa Kapitałowa FERRO S.A.
Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2018 r. zlokalizowane w Polsce miały wartość odpowiednio 19 424,6 tys. zł oraz 748,8 tys. zł (2017 r. 19 042,6 tys. zł oraz 416,5 tys. zł.) Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o wartości na dzień 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 15 356,4 tys. zł oraz 156 866,3 tys. zł (2017 r. 11 431,8 tys. zł oraz 155 933,9 tys. zł) są zlokalizowane za granicą, głównie w Czechach.

Prezes Zarządu
Aneta Raczek

Wiceprezes Zarządu
Olga Panek

Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Gonsior

Wiceprezes Zarządu
Vladimir Sild

Wiceprezes Zarządu
Wojciech Gątkiewicz

Główny Księgowy
Anna Buzdygan

Skawina, 29 marca 2019 r.